

لوسٹ لار

از منظر چهارده معصوم

علیہ السلام

خلیل امیری زاده

تقدیم به همه رهروان راه حق و
حقیقت از آدم ﷺ تا خاتم ﷺ و به تمدن
رهپویان صراط مستقیم ولاست و همگی منتظران
منجی و موعود الیں برای برپایی عدالت
برگسترہ هستی برای تحقق وعدہ الیں

یوسف زهراء

از

منظر چهارده معصوم

نویسنده: خلیل امیریزاده

یوسف زهراء از منظر چهارده معصوم علیهم السلام / به کوشش: خلیل
امیریزاده ، - قم: عصر جوان، ۱۳۸۸.
۱۲۰ ص.

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۰۶-۸۲۵۲

۱۳۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیا.

۱. - قرن ۱۴ الف. عنوان

۲۹۷ / ۶۸

PIR۸۲۰۳ / ۴ م ۳

شناختنامه

نام کتاب:.....	یوسف زهراء از منظر چهارده معصوم علیهم السلام
به کوشش:.....	خلیل امیریزاده
ناشر:.....	عصر جوان
حروف چینی و صفحه‌آرایی:.....	مصطفی عسکری نسب
چاپخانه:.....	توحید
سال انتشار.....	۱۳۸۸
نوبت چاپ.....	اول
تیراز:.....	۵۰۰
امور فنی:.....	اسماعیل رمضانی
قیمت:.....	۱۳۰۰ تومان

موکز پخش:

قم، خ ارم، پاساز قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۶۷، انتشارات عصر جوان
تلفن ۰۹۱۹ ۱۵۳ ۵۳۷۸ - ۰۹۱۲ ۵۵۲ ۸۴۸۰
تمامی حقوق این اثر محفوظ است.

فهرست مطالب

۶	مقدمه
۸	حضرت مهدی(عج) از منظر رسول اکرم(ص)
۲۷	حضرت مهدی(عج) از منظر حضرت فاطمه(س)
۲۹	حضرت مهدی(عج) از منظر حضرت علی(ع)
۳۷	حضرت مهدی(عج) از منظر امام حسن مجتبی(ع)
۳۹	حضرت مهدی(عج) از منظر امام حسین(ع)
۴۴	حضرت مهدی(عج) از منظر امام سجاد(ع)
۴۹	حضرت مهدی(عج) از منظر امام باقر(ع)
۵۹	حضرت مهدی(عج) از منظر امام صادق(ع)
۸۰	حضرت مهدی(عج) از منظر امام کاظم(ع)
۸۳	حضرت مهدی(عج) از منظر امام رضا(ع)
۸۶	حضرت مهدی(عج) از منظر امام جواد(ع)
۹۰	حضرت مهدی(عج) از منظر امام هادی(ع)
۹۳	حضرت مهدی(عج) از منظر امام حسن عسکری(ع)
۹۶	حضرت مهدی(عج) از منظر امام مهدی(عج)
۱۰۴	یادداشت‌ها
۱۱۹	فهرست منابع

مقدمه

* معرفت، محبت و انتظار

سه کلمه زیبا که با نام «مهدی»(عج) در خاطر ما زنده می شود، انتظار، بدون محبت، و محبت، بدون معرفت بی معناست پس در برنامه‌ی زندگی خود، بهترین فرصت‌ها را به این سه کلمه زیبا اختصاص می دهیم، می کوشیم بر معرفت خود به امام زمان(عج) بیفزاییم و عشق او را در دل شعله‌ورتر کنیم تا از منتظران و مشتاقان حقیقی دیدارش باشیم.

ای یوسف زهراء^{علیہ السلام} سر بازار محبت

با رشته کلافی سر سودای تو دارم

گویند زمانی که حضرت یوسف^{علیہ السلام} را در بازار مصر برای فروش

آوردند ثروتمندان برای خرید وی جمع شدند و دسته‌ای هم برای تماشا

آمدند بنا شد خریداران در یک ردیف و تماشاچیان در طرف دیگر قرار

گیرند وقتی که صفوف خریداران و تماشاچیان از هم جدا شد و

منتظر بودند که حضرت یوسف را بیاورند در این حال پیرزن قد خمیده‌ای را دیدند که در صف خریداران قرار گرفته و در دست خود کلافی ابریشم دارد به او گفتند این همه صاحبان ثروت در خوف و ترسند که شاید نتوانند او را بخرند شما به چه امیدی در صف خریداران درآمدۀ‌ای جواب داد من می‌دانم که یوسف را به بهای کم نمی‌دهند ولی تمام هدف این است که اگر روزی از خریداران یوسف نام برداشند نام من هم در زمرة خریداران حضرتش باشد.

لذا آنچه حقیر را بر آن داشت برای تدوین این مجموعه، حکایت آن پیر زن قد خمیده مصری است چرا که نویسنده‌گان و خدمتگزاران صاحب نامی همچون مرحوم علامه مجلسی و شیخ حرّ عاملی و دیگر بزرگان در این مورد انجام وظیفه کردند اما هدف این بود که در فردای عشر دست خالی نبوده باشم، لذا برخی از روایات معصومین در مورد قائم آلمحمد عَلَيْهِ السَّلَامُ را به عاشقان حضرتش تقدیم می‌نمایم.

اللَّهُمَّ اجعْلُنَا مِنْ أَعْوَانِهِ وَأَنْصَارِهِ

سال ۱۳۸۸

حضرت مهدی (عج) از منظر

حضرت پیامبر (ص)

روزگار سخت، بس رو آید

۱- پیامبر ﷺ: يَقْرِجُ اللَّهُ بِالْمَهْدِيِّ عَنِ الْأُمَّةِ. يَمْلأُ قُلُوبَ الْعِبَادِ عِبَادَةً وَيَسْعُهُمْ عَدْلُهُ بِهِ يَمْحَقُ اللَّهُ الْكَذِبَ وَيَذْهِبُ الزَّمَانَ الْكَلِبَ وَيُخْرِجُ ذُلَّ الرِّقَّ مِنْ أَعْنَاقِكُمْ.^۱

خدا بوسیله مهدی به امت گشایش می دهد، دلهای بندگان را پر از عبادت می کند، و عدلش فراگیر همه می شود و بوسیله خدا دروغ را نابود می سازد و روزگار سخت و رنج آور را می برد و ذلت و بردهگی و بندگی از گردنهای شما بیرون می کند.

از بین رفتن بردهگی بندگان

۲- پیامبر ﷺ: بِهِ (بِالْمَهْدِيِّ) يَخْرُجُ الذُّلَّ مِنْ أَعْنَاقِكُمْ؛

بوسیله مهدی (عج) خداوند ذلت و خواری را از گردن شما خارج می سازد.^۲

۱. غیبه، شیخ طوسی، ص ۱۱۴؛ بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۵؛ یوم الخلاص، ص ۳۶۲ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۶۸.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۵۷.

سیما مهدی ۴۰ ساله

۳- پیامبر ﷺ: أَمَّهْدِيُّ مِنْ وُلْدِيْ أَرْبَعِينَ سِنَةً كَانَ وَجْهُهُ
كَوْكَبَ دُرِّيْ فِي خَدِّهِ الْأَيْمَنِ خَالٌ أَسْوَادٌ؛^۱
مهدی از فرزندان من، سیما ۴۰ ساله دارد، صورتش همچون ستاره
تابان می درخشد، درگونه راستش خال سیاهی است.

در دولت مهدی

۴- پیامبر ﷺ: وَ يَذْهَبُ الزَّنَى وَ شُرْبُ الْخَمْرِ وَ يَذْهَبُ الرِّبَا
وَ يُقْبِلُ النَّاسُ عَلَى الْعِبَادَاتِ وَ تُؤَدَّى الْأَمَانَاتُ... وَ تَهْلِكَ الْأَشْرَارِ
وَ تَبْقَى الْأَحْيَاءُ.^۲

زنا و شرابخواری و ریا از میان می روید، و مردم رو به عبادات
می آورند و امانات اداء می شود و اشرار هلاک می گردند و نیکان باقی
می مانند.

۵- پیامبر ﷺ: يَاوِي إِلَى الْمَهْدِيِّ أُمَّتُهُ كَمَا تَأْوِي النَّخْلُ إِلَى
يَغْسُوْبِهَا وَ يُسَيِّطِرُ الْعَدْلُ حَتَّى يَكُونَ النَّاسُ عَلَى مِثْلِ أَمْرِهِمُ
الْأَوَّلِ لَا يُوقَظُ نَائِمًا وَ لَا يُهْرِيقُ دَمًا.^۳

-
۱. اثبات الهداه، ج ۷، ص ۱۸۵.
 ۲. منتخب الاثر، ص ۴۷۴؛ یرم الخلاص، ص ۲۶۲ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۶۸.
 ۳. یوم الخلاص، ص ۳۶۱؛ اثبات الهداه، ج ۳، ص ۶۴؛ عقد الدرر، ص ۴۳۱ به نقل از آثار
الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۶۷.

امت بسوی مهدی می‌شتابند و جای می‌گیرند چنانچه زنپور عسل به سوی میر خود می‌شتابند و عدل مسلط می‌گردد تا آن‌جا که مردم به حال آغاز اسلام خواهند بود نه خفته‌ای را بیدار کنند و نه خونی را بریزند.

مهدی (عج) حتماً می‌آید

۶- پیامبر ﷺ: لَوْلَمْ يَئِقَّ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَبَعَثَ اللَّهُ فِيهِ رَجُلًا إِسْمُهُ أَسْمِي وَخَلْقُهُ خُلْقِي يُكَنَّى أَبَا عَبْدِ اللَّهِ.^۱

اگر از عمر دنیا فقط یک روز باقی ماند البته خداوند متعالی در آن روز مردی را که اسمش با اسم من یکسان و خوی خصلتش مثل من است، و کنیه‌اش ابو عبد الله، مبعوث فرماید.

مردی از فرزندان، حسین علیه السلام می‌آید

۷- پیامبر ﷺ: لَا تَذْهِبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَقُومَ بِإِمْرِ أُمَّتِي رَجُلٌ مِنْ وُلْدِ الْحَسِينِ، يَمْلأُهَا عَدْلًا كَمَا مُلِئَتَ ظُلْمًا وَجُورًا.^۲

دنیا به آخرین نمی‌رسد تا آن که مردی از فرزندان حسین علیه السلام امر امت مرا به دست می‌گیرد و جهان را پر از عدل و داد می‌کند، آنگونه که پر از ستم و جور شده باشد.

۱. کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۷۱ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۰۰؛ اثبات الهداة، ج ۳، ص ۶۰۱ و عقد الدرر، ص ۳۱.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۶۶.

مهدی می آید و زمین را پر از عدل می کند
 ۸- پیامبر ﷺ: لَوْلَمْ يَقِنَ مِنَ الدَّهْرِ إِلَّا يَوْمٌ لَبَعَثَ اللَّهُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِيِ يَمْلأُهَا عَدْلًا.^۱

حتی اگر جز یک روز از روزگار باقی نمانده باشد، خداوند مردی از خاندان مرا بر می انگیزد تا زمین را پر از عدل و داد کند.

خوشابه حال صابرین بر غیبت

۹- پیامبر ﷺ: طَوْبٌ لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ طُوبٌ لِلمُقِيمِينَ عَلَى مُحِبَّتِهِ، أُولَئِكَ الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَقَالَ: «هُدًى لِلمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ».^۲

خوشابه حال صبر کنندگان در زمان غیبتش خوشابه حال کسانی که بر محبتش پا بر جا باشند، آنانند کسانی که خدا وصفشان در کتاب خود فرمود: «هادی است برای پرهیزگاران آنان که ایمان به غیب دارند».^۳

---

۱. الغیبه، ص ۴۶؛ اثبات الهداء، ج ۳، ص ۶۰۹؛ کشف الغمہ، ج ۲، ص ۴۷۶؛ عقد الدرر، ج ۱۸،
بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۵.
 ۲. بقره، آیه ۲ و ۳.
 ۳. یوم الخلاص، ص ۲۲۳ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۵۰.

ثواب انتظار فرج

۱۰- پیامبر ﷺ: انتظار الفرج بالصَّبَرِ عِبَادَةً.^۱

با صبر انتظار فرج داشتن عبادت است.

إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ عِبَادَةٌ.^۲

۱۱- پیامبر ﷺ: أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ.^۳

برترین اعمال امت من، در انتظار فرج از سوی خدا بودن است.

۱۲- پیامبر ﷺ: انه يستخرج الكنوز، و يقسم المال و يلقى الاسلام بجرانه.^۴

حضرت مهدی استخراج می کند گنجها را و مال را یکسان تقسیم
می کند و به روش پیغمبر با مردم رفتار می کند.

ازادی جهان بوسیله اخرين امام

۱۳- پیامبر ﷺ: الْأَئِمَّةُ بَعْدِي إِثْنَا عَشَرَ أَوْلُهُمْ أَنْتَ يَا عَلِيُّ وَآخِرُهُمُ الْقَائِمُ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ عَلَىٰ يَدَيْهِ مَسَارِقَهَا وَمَغْرِبَهَا.^۵

۱. نهج الفصاحه، ص ۱۷۱.

۲. يوم الخلاص، ص ۲۲۰؛ دعوات روندي، ص ۴۱، حدیث ۱۰۱.

۳. کمال الدین، ص ۶۴۴.

۴. منتخب الاثر به نقل از الملاحن والفتنه، ص ۵۸۹.

۵. کشف الغمه، ص ۵۰۷؛ منتخب الاثر، ص ۵۸ به نقل از آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۱۷۴.

امامان بعد از من ۱۲ نفراند، نخستین آنان یا علی تو هستی و آخرين آنان، قائم(عج) باشد که خدا با دست او مشرق و غرب عالم را فتح کند.

وزراء حضرت مهدی و اخلاص آنها

۱۴- پیامبر ﷺ: وَزَرَاءُ الْمَهْدِيٌّ مِنَ الْأَعْاجِمِ، مَا فِيهِمُ عَرَبَّى، يَسْكَلُّمُونَ الْعَرَبِيَّةَ وَهُمْ أَخْلَصُ الْوُزَرَاءِ وَأَفْضَلُ الْوُزَرَاءِ.^۱

وزیران مهدی(عج) از غیر عرب می باشند و در میان آنان عرب یافت نشود همه به لغت عرب تکلم کنند و آنان مخلص ترین و برترین وزیران باشند.

مهدی طاووس اهل بهشت

۱۵- پیامبر ﷺ: الْمَهْدِيُّ طَاؤُوسٌ أَهْلُ الْجَنَّةِ، عَلَيْهِ جَلَابِيبُ النُّورِ.^۲

مهدی(عج) طاووس اهل بهشت است، بر او پرده های نور باشد.

چهره مهدی مانند ستاره درخشان

۱۶- الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِنْ وُلْدِيِّ وَجْهُهُ كَالْكَوْكِبِ الدُّرِّيِّ.^۳

۱. یوم الخلاص، ص ۳۶۱ و آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۶۷.

۲. عقد الدرر، یوم الخلاص، ص ۷۶؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۲۷ و بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۹۱.

۳. کنز العمال، ج ۳۸۶۶؛ کشف الغمہ، ج ۲، ص ۳۶۴؛ عقد الدرر، ص ۱۸؛ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۷۱.

به نقل از حذیفه، رسول الله ﷺ فرمود: مهدی (عج) مردی از فرزندان من است که چهره‌اش مانند ستاره درخشان می‌باشد.

مهدی و دست خدا

۱۷- پیامبر ﷺ: المَهْدِيُّ مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ يُصْلِحُهُ اللَّهُ فِي لَيْلَةٍ.^۱
مهدی از، اهل‌بیت است که خداوند یک شبه کار او را سامان می‌دهد.

عدالت فراگیر می‌شود

۱۸- پیامبر ﷺ: أَمَا وَاللَّهُ لَيْذَ خُلَنَ عَلَيْهِمْ عَدْلُهُ جَوْفَ بُيُوتِهِمْ كَمَا يَدْخُلُ الْحَرَّ وَ الْقَرَّ.^۲

به خدا سوگند عدالت حضرت مهدی (عج) در درون خانه‌های مردم بر آنان وارد می‌شود، همان گونه که گرما و سرما وارد می‌شود.

نزول نعمت در زمان حضور

۱۹- پیامبر ﷺ: تُنْعَمُ أُمَّتِي فِي زَمَنِ الْمَهْدِيِّ نِعْمَةً لَمْ يَنْعُمُوا مِثْلَهَا قَطُّ، تُرْسِلُ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ مِذْرَارًا وَ لَا تَدْعُ الْأَرْضُ شَيئًا

۱. سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۳۶۷.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۲.

مِنْ نِبَاتِهَا إِلَّا أَخْرَجَتْهُ. ۱

(به نقل از ابی سعید خدری) رسول خدا فرمود: امتی متنعم می‌شوند در زمان مهدی (عج) نعمتی که هرگز آنکو نه متنعم نبودند، آسمان باران خود را بموضع می‌رساند و زمین چیزی از روئیدنی‌های خود را باقی نمی‌گذارند جز آنکه بیرونش می‌دهد.

تَسْتَعِمُ... لَمْ يَنْعُمُوا. ۲

زندگی در زمان قائم

۲۰- پیامبر ﷺ: تَعِيشُ أُمَّتِي فِي زَمَانِهِ عِيشًا لَمْ تَعِشَهُ قَبْلَ ذَلِكَ فِي زَمَانٍ قَطُّ. ۳

امت من در زمان مهدی (عج) به گونه‌ای زندگی خواهند کرد که ما قبل از آن در هیچ زمانی به آن صورت زندگی نکرده بودند.

خوشابه حال اقتداء کننده به قائم

۲۱- پیامبر ﷺ: طَوْبَى لِمَنْ أَدْرَكَ قَائِمًا أَهْلَ بَيْتِي وَ هُوَ مُقْتَدِّي بِهِ قَبْلَ قِيَامِهِ. ۴

۱۶

۱. عقد الدرر، ص ۱۶۹ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۹۰.

۲. معجم الأوسط، ج ۲۰، ص ۳۱۱.

۳. التشريف بالعن، ص ۳۲۲.

۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۹.

خوشابه حال کسی که قائم اهل بیت مرادرک کند و پیش از قیامش به او اقتدا کند.

طُوبی لِمَنْ لَقِيَهُ؛ خوشابه حال کسی که مهدی را ببیند.
وَ طُوبی لِمَنْ أَحَبَّهُ؛ وَ خوشابه حال کسی که او را دوست بدارد.
وَ طُوبی لِمَنْ قَاتَلَ بِهِ؛ وَ خوشابه حال کسی که قائل به امامت او باشد.^۱

نشانه مهدی

۲۲- پیامبر ﷺ: عَالَمَةُ الْمَهْدَىٰ أَنْ يَكُونَ شَدِيدًا عَلَى الْعُثُمَالِ،
جَوادًا بِالْمَالِ، رَحِيمًا بِالْمَسَاكِينِ.^۲

نشانه مهدی آن است که:

۱- برکارگزاران سختگیر،

۲- نسبت به مال، بخشندہ.

۳- و به تهیدستان مهربان است.

محبت حضرت مهدی (عج) در دلها

۲۳- پیامبر ﷺ: فَيَأْتِيَ اللَّهَ مَحَبَّتَهُ فِي صُدُورِ النَّاسِ.^۳

۱. بحال الانوار، ج ۵۲، ص ۲۰۹.

۲. موسوعه احادیث امام مهدی، ج ۱، ص ۲۴۶.

۳. الحاوی للفتاوى، ج ۲، ص ۱۴۵.

خداوند محبت مهدی را در دل‌ها می‌اندازد.

مهدی، فریادرس مردم

۲۴- پیامبر ﷺ: يَخْرُجُ الْمَهْدِيُّ (عج) فِي أُمَّتِي يَبْعَثُهُ اللَّهُ غِيَاثًا^۱
للناس.^۲

از میان امت من مهدی قیام می‌کند، خداوند او را برای فریادرسی
مردمان برمی‌انگیزد.

ادامه... يَسْتَعِمُ الْأُمَّةُ وَتَعِيشُ الْمَاشِيَّةُ وَتُخْرِجُ الْأَرْضَ نَبَاتُهَا وَ
يُعْطِي الْمَالَ صِحَّاحًا.^۳

امت برخوردار از نعمت شدند و چارپایان زندگی می‌کنند و زمین
روئیدنی‌های خود را بیرون می‌دهد مهدی (عج) مال را میان مردم مساوی
 تقسیم می‌کند.

شیاهت به پیامبر ﷺ

۲۵- پیامبر ﷺ: التَّاسِعُ مِنْهُمْ قَائِمٌ أَهْلُ بَيْتِي وَ مَهْدِيُّ أُمَّتِي، أَشْبَهُ
الناس لِي فِي شَمَائِلِهِ وَ أَقْوَالِهِ وَ أَفْعَالِهِ.^۱

۱. الحاوی للفتاوى، ج ۲، ص ۱۳۲.

۲. عقد الدرر، ص ۱۵۵؛ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۳۱.

۳. کمال الدین، ص ۲۵۷.

نهمین حجت خدا از نسل امام حسین، قائم اهل بیت من و مهدی امت من است، شبیه ترین افراد به من است، در سیمايش و در گفتار و رفتارش.

انکار قائم(عج)

۲۶- پیامبر ﷺ: مَنْ أَنْكَرَ الْقَائِمَ مِنْ وُلْدِيْ فَقَدْ أَنْكَرَنِي.^۱

کسی که وجود قائم از فرزندان مرا انکار کند مرا انکار کرده است.

مَنْ أَنْكَرَ الْقَائِمَ مِنْ وُلْدِيْ فِي زَمَانِ غَيْبِتِهِ مات میته جاهلیه.^۲

فرج قائم، وعده الهی

۲۷- پیامبر ﷺ: معاشرَ النَّاسِ! ابْشِرُوا بِالْفَرَجِ، فَإِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ

لَا يُخْلُفُ وَقَضَاؤُهُ لَا يُؤْدَى.^۳

ای مردم! مژده بادبه فرج، همانا وعده الهی است و تخلف ناپذیر است

و تقدیر الهی برنمی گردد.

بهره گیری از قائم در زمان غیبت

۲۸- پیامبر ﷺ: إِنَّهُمْ يَسْتَضْئُونَ بِنُورِهِ، وَيَتَقْعُونَ بِوَلَايَتِهِ فِي

۱. منتخب الاثر، ص ۶۲۵؛ بحوار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۳ و اثبات الهداء، ج ۳، ص

۲. منتخب الاثر، ص ۶۲۵ به نقل از کمال الدین.

۳. منتخب الاثر، ص ۱۵۵.

غیبت، سیرالله

۲۹- پیامبر ﷺ: به جابر بن عبد الله انصاری: اِنَّ هَذَا الْأَمْرُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَسِرْرٌ مِنْ سِرِّ اللَّهِ، مَطْوِيٌّ عَنْ عِبَادِ اللَّهِ فِي يَدِكَ وَ الشَّكُّ فِيهِ.^۱
این غیبت، به فرمان خدا و رازی الهی است و از بندگان خدا پوشیده شده است. پس مبادا در آن شک کنی.

آخرین امام، قائم

۳۰- پیامبر ﷺ: الائِمَّةُ بَعْدِي إِثْنَا عَشَرَ، أَوْلَاهُمْ عَلَىٰ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَآخِرُهُمُ الْقَائِمُ.^۲
امامان پس از من دوازده نفرند، اولین آنان علی بن ابی طالب و آخرینشان قائم است.

۱. کمال الدین، ص ۲۵۳.

۲. کمال الدین، ص ۲۸۸.

۳. کمال الدین، ص ۲۵۹.

ادامه حدیث؛ طاعتہم طاعتی و معصیتهم معصیتی من انکر
واحداً منهم فقد انکرنی.^۱

عدالت در زمان مهدی

۳۱- پیامبر ﷺ: مَهْدِيُّ أُمَّتِي مُحَمَّدٌ الَّذِي يَمْلأُ الْأَرْضَ قِسْطًا
وَعُدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا.^۲

مهدی امت من محمد است، آنکه زمین را پر از عدل و داد می کند،
پس از آنکه پر از ظلم و جور شده باشد.

استدلال مهدی (عج) با یهودیان

۳۲- پیامبر ﷺ: إِنَّ الْمَهْدِيَّ يَشْتَرِخُ تَابُوتَ السَّكِينَةِ مِنْ غَارٍ
أَنْطَاكِيَّةَ وَأَسْفَارَ التَّوْرَاةِ مِنْ جَبَلٍ بِالشَّامِ يُحَاجُّ بِهِ اليَهُودَ فَيُقْسِلُمُ
كَثِيرٌ مِّنْهُمْ.^۳

همانا مهدی (عج) تابوت سکینه را از غار انطاکیه و اسفار تورات را از
کوهی در شام بیرون می کشد و با یهود بوسیله آن احتجاج می کند در
نتیجه بسیاری از یهود مسلمان می شوند.

۱. اثبات الهداء، ج ۱، ص ۵۴۳.

۲. کمال الدین، ص ۳۸۵.

۳. یوم الخلاص، ص ۲۸۳.

علت نامگذاری مهدی

۳۳- پیامبر ﷺ: إنما سُمِّيَ الْمَهْدُى لِأَنَّهُ يَهْدِى إِلَى أَمْرٍ قَدْ خُفِيَ وَ يَسْتَخْرُجُ التَّوْرَاةَ وَ الْإِنْجِيلَ مِنْ أَرْضٍ يُقَالُ لَهَا أَنْطَاكِيَّةُ.^۱

همانا مهدی (ع) از آن جهت نام گرفت زیرا او به امری که مخفی و پنهان بود هدایت می کند و تورات و انجیل را از زمین انطاکیه استخراج می نمایند.

مهدی اهل‌البیت می‌آید

۳۴- پیامبر ﷺ: لَا تَذَهَّبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَلِي أُمَّتِي رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُقَالُ لَهُ الْمَهْدُى (ع).^۲

دنیا پیاپیان نمی‌رسد تا حکومت کند مردی از اهل‌بیت علیهم السلام من که او را مهدی (ع) گویند.

لَا تَذَهَّبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَمْلِكَ الْعَرَبَ رَجُلٌ مِنْ اهْلِ بَيْتِي يُواطِئُ إِسْمُهُ إِسْمِي.^۳

مهدی از فرزندان فاطمه علیهم السلام

۳۵- پیامبر ﷺ: الْمَهْدُى مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا)

۱. يوم الخلاص، ص ۲۸۲.

۲. اعيان الشيعه، ج ۳، ص ۵۰؛ كشف الغمة، ج ۲، ص ۴۷۶؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۷۴.

۳. اعيان الشيعه، ج ۲، ص ۵۰ و آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۱۱۰.

از ام سلمه نقل شده که از حضرت رسول الله ﷺ شنیدم می فرمود:
مهدی (عج) از فرزندان فاطمه علیها السلام است.^۱

۳۶- المَهْدِيُّ مِنْ عِتَرَتِيْ مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ.^۲
مهدی از عترت من از فرزندان فاطمه علیها السلام است.

امت مهدی

۳۷- پیامبر ﷺ: لَنْ تَهْلِكَ أُمَّةً أَنَا فِي أَوْلَهَا وَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ
فِي آخِرِهَا، وَ الْمَهْدِيُّ فِي وَسْطِهَا.^۳

امتی که من در اولش باشم و عیسی بن مریم علیهم السلام در آخرش و
مهدی (عج) در وسطش باشد، هرگز هلاک و نابود نگردد.

سیما و سنت مهدی

۳۸- پیامبر ﷺ: الْقَائِمُ مِنْ وَلْدِي، اسْمُهُ اسْمِي وَ كُنْيَتُهُ كُنْيَتِي وَ
شَمَائِلُهُ شَمَائِيلِي وَ سُنْتُهُ سُنْتِي.^۴

قائم، از فرزندان من است، نامش نام من، کنیه اش کنیه من، شمایل و
سیمايش، سیمای من و سنت و روش او سنت و روش من است.

۱. عقد الدرر، ص ۱۵ نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۷۱.

۲. الغيبة، شیخ طوسی، ص ۱۸۶.

۳. کشف الغنه، ج ۲، ص ۴۷۴؛ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۹۲.

۴. منتخب الاشر، ص ۱۸۳.

مهدی و ارت انبیاء

۳۹- پیامبر ﷺ: مِنَّا مَهْدُىٌ هُذِهِ الْأُمَّةِ.

لَهُ هَيْبَةُ مُوسَىٰ،

وَ بَهَاءُ عَيْسَىٰ

وَ حُكْمُ دَاوُدَ

وَ صَبْرُ أَيُوبَ^۱

مهدی این امت از ماست، که:

هیبت موسی،

و شکوه و درخشندگی عیسی،

و داوری داود،

و شکیباوی ایوب را دارد.

حضور مهدی قبل از قیامت

۴۰- پیامبر ﷺ: لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّىٰ يَلِى رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِيِّ،

يُواطِئُ اسْمُهُ اسْمِي.^۲

قیامت بر پا نخواهد شد، تا آن که مردی از خاندان من به حکومت

برسد که هم نام من است.

۱. بحار الانوار، ج ۳۲، ص ۳۰۳.

۲. کنزالعمل، ح ۳۸۶۹۲.

ظهور مهدی بعد از اختلاف

۴۱- پیامبر ﷺ: عن ابی سعید الخدّری قال: قال رسول الله ﷺ: ابشرکم بالمهدی یُبَعْثُ فی امّتی عَلَیِ اخْتِلَافٍ مِنَ النَّاسِ وَ زَلَّلٍ یَمْلأُ الْأَرْضَ قَسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جُورًا وَظُلْمًا یَرْضُی
عنه ساکن السماه و ساکن الارض.^۱

شمارا به مهدی بشارت می دهم که او هنگام اختلاف و تزلزل مردم در
امت من مبعوث شود و زمین را از عدل و داد پر کند، چنان که از ظلم و
ستم پر شده و اهل آسمان و زمین از وی خشنود و راضی شوند.

اقتداء حضرت عیسی بحضرت مهدی (ع)

۴۲- پیامبر ﷺ: مِنَا الَّذِي يُصَلِّی عِیسَیُّ بْنُ مَرْیَمَ عَلَیْهِ الْکَلْمَةُ.^۲
از ماست آن کس که عیسی بن مریم علیه السلام در پشت سر او نماز
می گذارد.

ظهور مهدی با عمامه پیامبر ﷺ

۴۳- پیامبر ﷺ: يَخْرُجُ الْمَهْدِیُّ وَ عَلَیْهِ رَأْسِهِ غَمَامَةٌ، فِیهَا مُنَادٍ
یُنَادِی هَذَا الْمَهْدِیُّ خَلِیفَةُ اللَّهِ فَاتَّبِعُوهُ.^۳

۱. مسنداً حمـدـ بنـ حـنـبـلـ، جـ ۳ـ، صـ ۳۷ـ گـ فـ تـ مـ اـ مـ هـ دـ وـ يـ، جـ ۵ـ، صـ ۱۶۵ـ.

۲. يـوـمـ الـخـلاـصـ، صـ ۳۴۲ـ، آـثـارـ الصـادـقـينـ، جـ ۲۹ـ، صـ ۵۴۲ـ.

۳. كـشـفـ الـغـمـهـ، جـ ۲ـ، صـ ۴۸۶ـ؛ آـثـارـ الصـادـقـينـ، جـ ۲۹ـ، صـ ۱۵۰ـ.

مهدی خروج می‌کند و بر بالای سرش ابری باشد و در آن است که فریاد کند این مهدی خلیفه خداست پس متابعتش کنید. (او را پیروی نمایید)

از نشانه‌های قبل از ظهور

۴۴- پیامبر ﷺ: مَنْ كَذَّبَ بِالدَّجَالِ فَقَدْ كَفَرَ
وَمَنْ كَذَّبَ بِالْمَهْدِيِّ فَقَدْ كَفَرَ.^۱

هر کس دجال را تکذیب کند کافر است.
و هر کس مهدی(عج) را تکذیب نماید کافر باشد.

رحمت بر امت بوسیله مهدی

۴۵- رسول الله ﷺ: هُذِهِ الْأُمَّةُ مَرْحُومَةٌ، فَمِنْهَا نَبِيُّهَا وَ مِنْهَا مَهْدِيُّهَا. بِنَا فُتَحَ هَذَا الْأَمْرُ وَ بِنَا يُخْتَمُ وَ لَنَامُلُكُ مُؤَجَّلٌ، وَ لَيْسَ بَعْدَ مُلْكِنَا مُلْكٌ، لِإِنَّا أَهْلُ الْعَاقِبَةِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِنِ.^۲

این امت رحمت شده است زیرا پیغمبر ﷺ و مهدی(عج) از این امت می‌باشند، بوسیله ما این امر گشوده شد و به ما ختم می‌گردد و حکومت ما در آینده است و پس از حکومتی نباشد زیرا ما اهل عاقبت و سرانجام هستیم و سرانجام خاص متقيان است.

۲۶

۱. اعيان الشيعه، ج ۱، ص ۵۳؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۹۰ و ۱۴۴؛ عقد الدرر، ص ۱۵۷.

۲. يوم الخلاص، ص ۳۵۷؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۲۹، ص ۲۶۶.

حضرت مهدی(عج) از منظر

حضرت فاطمه(س)

فاطمه

قالَ جَابِرٌ دَخَلْتُ عَلَى فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللهِ ﷺ: وَبَيْنَ يَدَيْهَا
الْوَاحَّ فِيهَا أَسْمَاءٌ مِنْ وُلُدِهَا فَعَدَدْتُ أَحَدَ عَشَرَ إِسْمًا آخِرُ هُمُ
الْقَائِمُونُ (عَجَ).^۱

جابر گفت: به خدمت حضرت حضرت فاطمه ؑ رسیدم در نزد حضرت،
الواحی دیدم در آن نامهای فرزندانش بود، شماره کردم یازده اسم بود و
آخرشان قائم(عج) بود.

۱. يوم الخلاص، ص ۴۶؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۱۶۷؛ ارشاد، مفيد، ص ۶۷۶.

حضرت مهدی (عج) از منظر

حضرت علی (ع)

جوانی اصحاب مهدی

۱- امام علی علیه السلام: أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ شَبَابٌ.^۱

یاران حضرت مهدی، جوان‌اند.

لَا كُهُولَ فِيهِمْ، إِلَّا مِثْلَ كُحْلِ الْعَيْنِ وَ الْمِلْحِ فِي الزَّادِ.^۲

و فرد پیر در میانشان نیست، مگر همانند سرمه در چشم یا نمک در غذا.

پاک شدن زمین از خیانت کاران

۲- امام علی علیه السلام: لِيَنْزَعَنَّ عَنْكُمْ قِضَاهُ السَّرَّاءِ وَ لِيَعْزِزَ لَنَّ عَنْكُمْ
امراء الجور ولیطهر الارض من كل غاش.^۳

حضرت مهدی(عج) حاکمان بدی از میان برمی‌دارد و فرماندهان

ستمگر را عزل خواهد کرد و زمین را از هر شخص غش دار پاک

می‌گرداند.

۱. الغيبة، ص ۴۷۶.

۲. غيبة طوسی، ص ۲۹۸؛ غيبة نعمانی، ص ۱۷۰.

۳. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰.

برترین عبادت

٣- امام علی علیه السلام: أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الصَّمْتُ وَإِنْتِظَارُ الْفَرَجِ.^١

برترین عبادت خاموشی و انتظار فرج است.

٤- امام علی علیه السلام: عن سلمان الفارسي فان: اتيت
امير المؤمنين علیه السلام خالياً فقلت يا امير المؤمنين متى القائم من
ولدك؟ فتنفس الصعداء و قال: لا يظهر القائم حتى يكون امور
الصبيان، و تضييع حقوق الرحمن، و يتغنى بالقرآن فاذا قتلت
ملوك بنى العباس او لى العمى والالتباس اصحاب الرمى عن
الاقواص بوجوه كالتراس و خربت البصرة هناك يقوم القائم من
ولد الحسين.^٢

اعتقاد به مهدي و يقين

٥- امام علی علیه السلام: لَا يَثْبُتُ عَلَى إِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ قَوِيَّ يَقِينُهُ
وَصَحَّتْ مَعْرِفَتُهُ.^٣

بر اعتقاد به امامت او (مهدي) ثابت نمی ماند مگر آن که یقینش قوی و
شناختش درست باشد.

١. يوم الخلاص، ص ٢٢٠ به نقل از آثار الصادقین، ج ٢٩، ص ٢٠٤.

٢. منتخب الاثر به نقل از نفس الرحمن، ص ٥٣٩.

٣. منتخب الاثر، ص ٢٥١.

شبيه به پيامبر ﷺ

عـ امام على علیه السلام: أَلَا، أَنَّهُ أَشْبَهُ النَّاسِ خَلْقًا وَ خُلْقًا وَ حُسْنًا
بِرَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ. ۱

آگاه باشد که او (حضرت مهدی) در خلقت، در اخلاق و در زیبایی،
شبيه ترین مردم به پيامبر خداست.

علامت‌های ظهور

۷- امام على علیه السلام: خَمْسَةٌ مِنْ عَالَمَاتِ الْقَائِمِ: الْيَمَانِيُّ مِنَ الْيَمَنِ
وَ السُّفِيَّانِيُّ وَ الْمُنَادِيُّ يُنَادِيُ بِالسَّمَاءِ وَ خَسْفُ بِالْبَيْدَاءِ وَ قَتْلُ
النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ. ۲

۵ چيز از علامت ظهور حضرت قائم است.

۱- خروج یمانی از یمن

۲- خروج سفیانی.

۳- فریاد منادی او آسمان.

۴- خسف و فرو رفتن در بیابان.

۵- و کشته شدن نفس زکیه.

۱. منتخب الاشر، ص ۱۸۳.

۲. ناسخ التواریخ، ج ۶، ص ۱۸۳ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۷۸.

بُو ترین عبادت

۸- امام علی علیه السلام: أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الصَّبْرُ وَ السَّكُوتُ وَ انتظار الفرج.^۱

امام علی علیه السلام: أَفْضَلُ عِبَادَةِ الْمُؤْمِنِ، انتظار فرج الله.^۲

بهترین عبادت مؤمن، انتظار کشید فرج خداوند است.

مرگ سرخ و مرگ سفید

۹- امام علی علیه السلام: بَيْنَ يَدَيِ القَائِمِ مَوْتٌ أَحْمَرٌ وَ مَوْتٌ أَبْيَضُ وَ جَرَادٌ فِي حَيْنِهِ وَ جَرَادٌ فِي غَيْرِ حَيْنِهِ كَالْوَانِ الدَّمِ، فَإِنَّمَا الْمَوْتَ الْأَحْمَرَ فَالسَّيْفُ وَ إِنَّمَا الْمَوْتَ الْأَبْيَضُ فَالطَّاعُونُ.^۳

در پیش رو قائم، مرگ سرخ و مرگ سفید اتفاق می‌افتد و ملخ در موقع وغیر فصل به رنگ‌های خون، پیدا می‌شوند (منظور از مرگ سرخ شمشیر و مرگ سفید طاعون است).

منتظر مانند شهید

۱۰- امام علی علیه السلام: الْمُنْتَظَرُ لِأَمْرِنَا كَالْمُتَشَحَّطِ بِدَمِهِ فِي سَبِيلِ الله.^۴

۱. تحف العقول.

۲. محسن، ج ۱۰، ص ۴۵۳.

۳. كشف الغمة، ج ۲، ص ۴۰۹؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۱۶۶؛ ارشاد مفید، ص ۶۹۵.

۴. کمال الدین، ص ۶۴۵.

آن که منتظر امر (فرج) ماست، مانند کسی است که در راه خدا در خونش تپیده باشد.

مهدی ولی الله در زمین

۱۱- امام علی علیه السلام: أَلَا إِنَّهُ وَلِيَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، وَ حُكْمُهُ فِي خَلْقِهِ،
وَ أَمِينُهُ فِي سِرِّهِ وَ عَلَانِيَتِهِ.^۱

آگاه باشید که او (مهدی) جانشین خداوند در زمین و حکم خدا در مخلوقاتش و امین پروردگار در نهان و آشکار است.

مهدی پایان حجت خدا

۱۲- امام علی علیه السلام: بِمَهْدِيْنَا تُقْطَعُ الْحُجَّجُ، فَهُوَ خَاتِمُ الائِمَّةِ وَ
مُنْقِذُ الْأُمَّةِ.^۲

با مهدی ما، حجت‌های الهی پایان می‌پذیرد، او آخرین امام و نجات بخش امت است.

۱۳- و بِمَهْدِيْنَا تُنْقَطَعُ الْحُجَّجُ، خَاتِمُ الائِمَّةِ وَ مُنْقِذُ الْأُمَّةِ وَ
غَايَةُ النُّورِ وَ مَصْدَرُ الْأُمُورِ.^۳

۱. نجم الثاقب، ص ۱۱۸.

۲. منتخب الاشر، ص ۱۴۷.

۳. مروج الذهب، ج ۱، ص ۲۳.

با مهدی ما، حجت‌ها گسته و تمام گردد اوست پایان بخش امامان، و
نجات بخش امت و نهایت نور و بنیان امور.

مهدی فرزند فاطمه

۱۴- امام علی علیه السلام: الْمَهْدِیُّ رَجُلٌ مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ.^۱

مهدی (ع) مردی از ما، از فرزندان فاطمه است.

و فور نعمت و برکات

۱۵- امام علی علیه السلام: ... وَتَخْرُجُ الْأَرْضِ أَفَالِيذَ كَبِدِهَا وَتُلْقِي إِلَيْهِ
سَلَماً مَقَالِيدَهَا.^۲

(هنگامی که امام زمان قیام کند): زمین قطعات جگر (گنجینه‌های ارزنده) درون خود را بیرون می‌ریزد و کلیه خزینه‌های خود را به امام تسلیم می‌کند.

تصحیح انحرافات اعتقادی و عمل به سیره و قرآن

۱۶- امام علی علیه السلام: يَعْطِفُ الْهَوَى عَلَى الْهُدَى إِذَا عَطَفُوا الْهُدَى
عَلَى الْهَوَى وَ يَعْطِفُ الرَّأْيَ عَلَى الْقُرْآنِ إِذَا عَطَفُوا الْقُرْآنَ عَلَى

۱. کنز العمال، ح ۳۹۶۷۵.

۲. ارشاد، مفید، ص ۳۵۹ تهیج البلاغه، خطبه ۱۳۸ ترجمه محمد دشتی، ص ۲۵۶.

الرَّأْيُ ... فَيُرِيكُمْ كَيْفَ عَذْلُ السَّيْرَةِ وَ يُخْبِي مَيْتَ الْكِتَابِ وَالسُّنْنَةِ.^۱

(امام زمان پس از ظهور): هوای نفس را مطیع دین می‌سازد و در حالی که در جهان دین در محور هوای نفس، تفسیر می‌گردد... و همچنین اظهار نظرها را پیرو نظر قرآن می‌سازد در حالی که عکس آن می‌باشد و مشاهده خواهید کرد که چگونه، سیره‌ها بسوی شاهراه حقیقت تغییر مسیر خواهد داد و قرآن و سنت فراموش شده و متروک، حیات خویش را در جامعه باز می‌یابند.

فراوانی نعمت‌ها و از بین رفتن کینه

۱۷- امام علی علیہ السلام: لَوْ قَدْ قَامَ قَائِمُنَا، لَا نَزَّلْتِ السَّمَاءُ قَطْرَهَا، وَ لَا
خَرَجَتِ الارضُ نَبَاتَهَا، وَ لَذَهَبَتِ الشُّخْنَاءُ مِنْ قُلُوبِ الْعِبَادِ.^۲
وقتی که قائم ما قیام کند، آسمان بارانش را فرو می‌ریزد و زمین گیاه خود را می‌رویاند و کینه از دل بندگان می‌رود.

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۲۸، نرجمه محمد دشتی، ص ۲۵۶.

۲. منتخب الاثر، ص ۴۷۴؛ بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۰۱.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام حسن مجتبی(ع)

مهدی ۴۰ ساله هنگام ظهرور

امام حسن مجتبی علیه السلام: يُطِيلُ اللَّهُ عُمْرَهُ فِي غَيْبَتِهِ، ثُمَّ يُظْهِرُهُ
بِقُدْرَتِهِ فِي صُورَةٍ شَابٍ دُونَ أَرْبَعِينَ سَنَةً ذَلِكَ لِيُعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.^۱

خداوند عمر او را در دوران غیبتیش طولانی می کند، سپس به قدرت
خویش او را در صورت جوانی کمتر از چهل سال آشکار می سازد، تا
معلوم شود که خداوند بر هر چیز تواناست.

حضرت مهدی (عج) از منظر

امام حسین (ع)

سنت یوسف و سنت موسی علیهم السلام

۱- امام حسین علیهم السلام: فی التاسعِ مِنْ وُلُدِی سُنَّةٌ مِنْ وُلُدِی سُنَّةٌ
مِنْ یُوْسُفَ وَ سُنَّةٌ مِنْ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ وَ هُوَ قَائِمُنَا أَهْلُ الْبَيْتِ
يُضْلِحُ اللَّهُ تَبارک وَ تَعَالَی أَمْرَهُ فِي لَيْلَةٍ وَاحِدَةً.^۱

در نهمین فرزندم سنتی از یوسف علیهم السلام و سنتی از موسی بن عمران علیهم السلام
باشد، او قائم به اهل‌البیت علیهم السلام است خدای تبارک و تعالی کار او را در
یک شب اصلاح فرماید.

همه به مهدی (عج) نیازمندند

۲- امام حسین علیهم السلام: تَعْرِفُونَ الْمَهْدِيَّ بِالسَّكِينَةِ وَالْوُقَارِ وَ
بِمَعْرِفَةِ الْحَلَالِ وَ الْحَرَامِ، وَ بِحَاجَةِ النَّاسِ إِلَيْهِ وَ لَا يَحْتَاجُ إِلَى
أَخَدٍ.^۲

مهدی را می‌شناشید به سکینه و وقار، و به شناخت حلال و حرام، و به
نیازمندی مردم به او و بی‌نیازی او، از همه کس.

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۳۸؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۷۲.

۲. یوم الخلاص، ص ۷۸؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۲۸.

مهدی و ارث سنت‌های انبیاء

۳- امام حسین علیه السلام: فی القائم مِنَا شَنْ منَ الْأَنْبِيَاءِ سُنَّةً مِنْ نُوحٍ علیه السلام و سُنَّةً مِنْ إِبْرَاهِيمَ وَ سُنَّةً مِنْ مُوسَى علیه السلام و سُنَّةً مِنْ عِيسَى علیه السلام و سُنَّةً مِنْ آيُوب علیه السلام و سُنَّةً مِنْ مُحَمَّدٍ علیه السلام.

فَامَّا مِنْ نُوحٍ علیه السلام فَطُولُ الْعُمُرِ وَ امَّا مِنْ إِبْرَاهِيمَ فِي خِفَاءِ الولادةِ وَ اعْتِزَالُ النَّاسِ وَ امَّا مِنْ مُوسَى فِي الْخُوفِ وَ الْغَيْثَةِ وَ امَّا مِنْ عِيسَى علیه السلام فَإِختِلَافُ النَّاسِ فِيهِ وَ امَّا مِنْ آيُوب فَالْفَرَجُ بَعْدَ الْبُلُوغِ وَ امَّا مِنْ مُحَمَّدٍ علیه السلام فَالْخُروجُ بِالسَّيْفِ.^۱

وَ قَائِمٌ مَا سَنَتْهَا يَبْيَ از پیغمبران موجود است، سنتی از نوح و از ابراهیم و از موسی و از عیسی و از ایوب و از محمد علیهم السلام

اما از نوع: طول عمر

از ابراهیم: پنهان بودن ولادت و عزلت گزینی از مردم

از موسی: ترس و غائب بودن

از عیسی: اختلاف مردم درباره او

از ایوب: فرج بعد از گرفتاری

از محمد علیهم السلام: با شمشیر خروج کردن.

۱. اثبات‌الهداء، ج ۳، ص ۴۶۶؛ کمال‌الدین، ص ۳۳۸؛ آثار‌الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۲۳.

انتقام از ستمگران

۴- امام حسین علیه السلام: **يَظْهِرُ اللَّهُ قَائِمًا فَيَنْتَقِمُ مِنَ الظَّالِمِينَ.**^۱

خداوند قائم ما را از پس پرده غیبت بروان آورد و آنگاه او از ستمگران انتقام گیرد.

مهدی احیاء‌گر دین

۵- امام حسین علیه السلام: **الْتَّاسِعُ مِنْ وُلْدِي هُوَ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ، يُخْبِي اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ يُظْهِرُ بِهِ الدِّينَ، يُحِقُّ الْحَقَّ وَ لَوْكَرِهِ الْمُشْرِكُونَ.**^۲

نهمین فرزندم قائم بر حق است که خدای متعال زمین مرده را بواسطه او زنده فرماید و دین را بواسطه او ظاهر کند و حق را اثبات نماید و اگر چه مشرکان نپسندند.

مهدی عزیز امام حسین علیه السلام

۶- امام حسین علیه السلام: **لَوْ أَدْرَكْتُهُ، لَخَدَمْتُهُ أَيَّامَ حَيَاةِي.**^۳

اگر زمانی ایشان (امام مهدی علیه السلام) را درک کنم تا آخر عمر به او خدمت می‌کنم.

۱. اثبات‌الهداه، ج ۷، ص ۱۳۸.

۲. یوم‌الخلاص، ص ۵۲؛ آثار‌الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۶۹.

۳. عقد‌الدرر، ص ۱۶۰.

یار واقعی مهندسی

۷- امام حسین علیه السلام: إِنَّ الصَّابَرَ فِي غَيْبِهِ عَلَى الْأَذَى وَ التَّكْدِيبِ،
بِمَنْزِلَةِ الْمُجَاهِدِ بِالسَّيْفِ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ.^۱

کسی که در دوران غیبت آن حضرت، بر آزار و تکذیب شکیبا باشد،
همچون کسی است که در کنار رسول خدا، با شمشیر جهاد کرده است.

یوسف زهراء از منظر چهارده معصوم علیهم السلام

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام سجاد(ع)

از بین رفتن مشکلات

۱- امام سجاد علیه السلام: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْ شَيْعَتِنَا الْعَاهَةَ.^۱
هنگامی که قائم ما قیام می‌کند خدا آفت (تفرقه) را از شیعه ما بزداید.

ادامه...: وَجَعَلَ قُلُوبَهُمْ كَرَبُرِ الْحَدِيدِ.^۲

و دل‌های آنان را چون پاره‌های آهن سخت می‌سازد.
... وَ جَعَلَ قُوَّةَ الرَّجُلِ مِنْهُمْ قُوَّةً أَرْبَعِينَ رَجُلًا وَ يَكُونُونَ حُكَّامُ
الْأَرْضِ وَ سَنَامِهَا.^۳

و برای هر یک از آنان قدرت ۴۰ مرد عطا فرماید و آنروز حکومت و
دیدبانی زمین با آنها خواهد بود.

از نشانه‌های ظهور

۱. خصال، ج ۲، ص ۵۴۱ و بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۳۰.

۲. مشکاة الانوار، ص ۷۹.

۳. اثبات الهداء، ج ۳، ص ۴۹۶؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۵۵۱.

۲- امام سجاد علیہ السلام: إِنَّ أَمْرَ الْقَائِمِ حَتَّمٌ مِّنَ اللَّهِ وَأَمْرُ السُّفِيَانِيِّ حَتَّمٌ
مِّنَ اللَّهِ وَلَا يَكُونُ قَائِمٌ إِلَّا سُفِيَانِيٌّ.^۱

همانا امر حضرت قائم از سوی خدا حتمی و ابرامی است و کار سفیانی نیز از خدا حتمی است و قیام قائم نخواهد بود مگر بخروج سفیانی.

هیچکس از جایگاه امام آگاه نیست

۳- امام سجاد علیہ السلام: لَا يَطْلُعُ عَلَى مَوْضِعِهِ أَحَدٌ مِّنْ وَلِيٍّ وَ لَا
غَيْرُهُ، إِلَّا الَّذِي تَلَى أَمْرَهُ.^۲

هیچکس از جایگاه او آگاه نباشد خواه دوست و خواه غیر آن، بجز، کسی که متصدی امرش بود.

سلط اسلام بر همه ادیان

۴- امام سجاد علیہ السلام: إِنَّ إِلَّا سلامٌ قَدْ يُظْهِرُهُ اللَّهُ عَلَى جَمِيعِ الْأَدِيَانِ
عِنْدَ قِيامِ الْقَائِمِ.^۳

یقیناً خداوند، هنگام قیام قائم، اسلام را بر همه ادیان، غالب و پیروز می‌کند.

انتظار فرج

۱. یوم الخلاص، ص ۶۸۳؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۵۶۱.

۲. یوم الخلاص، ص ۱۴۰.

۳. منتخب الاشر، ص ۲۹۴.

۵- امام سجاد علیه السلام : **إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ مِنْ أَعْظَمِ الْفَرَجِ.**^۱

انتظار فرج، از بزرگ ترین گشایش هاست.

۶- **إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ مِنْ أَعْظَمِ الْعَمَلِ.**^۲

انتظار فرج از بزرگ ترین عمل است.

هنگام ظهور مؤمن بیمار نمی شود

۷- امام سجاد علیه السلام : **إِذَا قَامَ الْقَائِمُ، أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْ كُلِّ مُؤْمِنٍ
الْغَاهَةَ وَرَدَّ إِلَيْهِ قوَّتَهُ.**^۳

هنگامی که مهدی قائم قیام کند، خداوند بیماری را از هر مؤمنی
می برد و نیروی او (جوانی) را به او برمی گرداند.

استقامت بر ولایت و اجر هزار شهید

۸- امام سجاد علیه السلام : **مَنْ ثَبَّتَ عَلَىٰ وَلَا يَتَّسِعُ فِي غَيْبَةٍ قَائِمِنَا أَعْطَاهُ
اللَّهُ أَجْرَأَلْفِ شَهِيدٍ.**^۴

هر کس در دوران غیبت قائم ما، بر ولایت ما ثابت قدم بماند، خدا
پاداش هزار شهید به او می دهد.

۱. کمال الدین، ص ۳۲۰.

۲. یوم الخلاص، ص ۲۳۲؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۰۵.

۳. غيبة نعمانی، ص ۳۱۷.

۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۷۵.

شناخت صحیح

۹- امام سجاد علیه السلام: لا یُثبِّت عَلَيْهِ إِلَّا مَنْ قَوِيَّ يَقِينُهُ، وَصَحَّتْ
مَعْرِفَتُهُ.^۱

بر عقیده به امام زمان، ثابت قدم نمی‌ماند، مگر کسی که یقین او استوار و
شناخت او صحیح باشد.

حدیث از امام علی علیه السلام هم هست: لا یُثبِّت عَلَى إِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ
قوِيَ...^۲

طول عمر حضرت خاتم

۱۰- امام سجاد علیه السلام: فِي الْقَائِمِ سُنَّةٌ مِنْ نُوحٍ وَهُوَ طُولُ الْعُمْرِ.^۳
در حضرت قائم، سنتی از نوح است و آن عمر طولانی است.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۲.

۲. کمال الدین، ص ۲۲۴.

۳. منتخب الاثر، ص ۲۵۱.

۴. منتخب الاثر، ص ۲۷۵.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام باقر(ع)

حاکمیت جهانی

۱- امام باقر علیہ السلام: فَيَفْتَحَ اللَّهُ لَهُ مَشَارِقُ الْأَرْضِ وَغَربَهَا.^۱

خداوند شرق و غرب زمین را در اختیار او قرار می‌دهد.

با آمدن مهدی، زمین زنده می‌شود

۲- امام باقر علیہ السلام: فِي قُولِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا.

قال: يُحْيِيهَا اللَّهُ عَزَّ وَحَلَّ بِالْقَائِمِ (عج) بَعْدَ مَوْتِهَا بَغِيٌّ بِمَوْتِهَا
كُفْرٌ أَهْلِهَا وَ الْكَافِرُ مَيِّتٌ.^۲

در تفسیر آیه کریمه: «وَ بَدَانِيدَ كَه خدا زمین را پس از مردنش زنده
می‌کند» فرمود: خدای عزوجل زمین را پس از کفرش با دست قائم(عج)
به ایمان زنده می‌کند (یعنی کفر ساکنان زمین زیرا کافر حکم مرده را
دارد).

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۰؛ اثباتات الهدة، ص ۳۶.

۲. اثباتات الهدة، ج ۳، ص ۴۹۲.

نَزْوَلُ عَيْسَى وَاقْتِدَاءُهُ بِهِ حَضْرَتِ

۳- امام باقر علیه السلام: فی قوله تعالى: «وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا
لَيَؤْمِنُ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا». ^۱
قال: إِنَّ عَيْسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ يَنْزَلُ قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِلَى الدُّنْيَا فَلَا يَبْقَى
أَهْلُ مِلَّةٍ يَهُودٌ وَلَا غَيْرُهُ إِلَّا آمَنُوا بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِمْ، وَيُصَلِّي
عَيْسَى خَلْفَ الْمَهْدِي عَلَيْهِ السَّلَام. ^۲

در تأویل آیه کریمه: «نیست هیچکس از اهل کتاب جز آنکه به او
ایمان آورد، سپس در روز قیامت گواه بر او باشد».

فرمود: همانا عیسی علیه السلام قبل از روز قیامت به زمین نزول می‌کند پس
هیچیک از اهل ملت یهود و غیر آن، باقی نمی‌ماند جز آنکه پیش از
مردنش به وی ایمان آورد و او پشت سر مهدی نماز می‌خواند...

پیشرفت عقل

۴- امام باقر علیه السلام: اذا قَامَ قَائِمُنَا وَضَعَ اللَّهُ يَدَهُ عَلَى رُؤُوسِ الْعِبَادِ
فَجَمَعَ بِهَا عُقُولَهُمْ وَكُمَلَتْ بِهَا أَحْلَامُهُمْ. ^۳

آنگاه که قائم ما قیام کند خداوند متعال عنایت خویش را متوجه مردم

۱. نسا، آیه ۱۰۹.

۲. منتخب الاشر، به نقل ازینابع الموده، ص ۶۰۰.

۳. مهدی موعود مرآۃ العقول، ص ۱۱۱۵.

۵۲

پیشرفت تکنولوژی

۵- ادامه: ثُمَّ مَدَ اللَّهُ فِي أَبْصَارِهِمْ وَأَسْمَاعِهِمْ حَتَّىٰ لَا يَكُونَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَائِمِ حِجَابٌ يُرِيدُ يُكَلِّمُهُمْ فَيَسْمَعُونَ وَيَنْظُرُونَ إِلَيْهِ وَهُوَ فِي مَكَانِهِ.^۱

سپس خدا در چشم و گوش مردم آنچنان امتداد پخشد که میان مردم و حضرت قائم مانع و حجابی نباشد یعنی قائم چون سخن گوید در هر کجا که باشد مردم سخنش را بشنوند و او را بینند.

گسترش ایمان

۶- امام باقر علیه السلام: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ عَرِضَ الْإِيمَانُ عَلَىٰ كُلِّ نَاصِبٍ فَإِنْ دَخَلَ فِيهِ بِحَقِيقَةٍ وَإِلَّا ضُرِبَ عُنْقُهُ أَوْ يُؤَدَّىٰ الْجِزِيَّةَ.^۲

آنگاه که قائم ما ظهور کند ایمان به همه مخالفان و بدگویان ما عرضه می‌گردد. اگر بدان گرویدند در نجات اند و گرنه کشته خواهند شد و البته از بعضی جزیه پذیرفته خواهد شد.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۸؛ یوم الاخلاص، ص ۳۷۶؛ منتخب الأثر به نقل از کافی، ص ۶۲۳ و آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۷۷.

۲. روضة کافی، ج ۲، ص ۳۱.

پیشرفت بهداشت

۷- امام باقر علیه السلام: اِذَا قَامَ الْقَائِمُ: أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْ كُلِّ مُؤْمِنٍ الْعَاهَةَ وَرَدَ إِلَيْهِ قُوَّتَهُ.^۱

چون قائم (عج) قیام فرماید، خدا از همه مؤمنان هرگونه در دوبیماری را بر طرف سازد و نیرو و قوّه آنان را به ایشان برمی‌گرداند.

علامت خروج سفیانی

۸- امام باقر علیه السلام: اِمَارَةُ خُرُوجِ السُّفِيَّانِيِّ اَنْ يَحْصُلَ خَسْفُ بِغَرْبِيِّ مَسْجِدِ دِمْشَقِ حَتَّى يَخْرُجَ حَائِطُ الْمَسْجِدِ وَرَجْفَةُ وَيُخْسَفُ قَرْيَةُ فِي جُنُوبِ دِمْشَقِ تُسَمَّى: الْجَابِيَّةُ وَذَلِكَ بَعْدَ اَنْ يَتْرُكَ الشَّامَ الْمَغْرِبِيُّ بِرَايَا تِهِ.^۲

علامت خروج سفیانی حصول خسفل خسفل است در غروب مسجد دمشق تا جانی که دیوار مسجد فرو ریزد و نیز زمین لرزه و فرو رفتن قریه‌ای در جنوب دمشق به نامه جابیه است و این امر پس از آنست که مغربی با پرچم‌های خود شام را ترک گوید.

۱. يوم الخلاص، ص ۲۶۴؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۱۷۳؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۴.

۲. يوم الخلاص، ص ۲۶۷؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۵۶۲.

۵۴

پاداش شهادت در رکاب قائم

۹- امام باقر علیہ السلام: مَنْ أَدْرَكَ قَائِمَنَا فَقُتِلَ مَعَهُ كَانَ لَهُ أَجْرٌ^۱
شَهِيدُين.

هر کس که قائم مارا درک کند و در رکابش به شهادت برسد، پاداش دو شهید خواهد داشت.

از بین رفتن بدعت‌ها

۱۰- امام باقر علیہ السلام: يُمِيتُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهِ وَ يَأْضِحُّهُ الْبِدَعَ وَ
الْبَاطِلَ، كَمَا أَمَاتَ السُّفَهَةَ الْحَقَّ.^۲

خدای متعال، بوسیله او (مهدی) و یارانش، بدعت‌ها و باطل را
می‌میراند، همچنان که سفیهان حق را میرانده‌اند.

تصفیه معنوی یاران قائم(ع)

۱۱- امام باقر علیہ السلام: هیهات، هیهات، لا یکون فَرَجْنَا حَتَّى تُغَرِّبَلُوا
ثُمَّ تُغَرِّبَلُوا...^۳

هیهات، هیهات، فرج ما نخواهد شد، تا آن که شما غربال و تصفیه
شوید، باز هم تصفیه شوید.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۷.

۲. منتخب الاثر، ص ۴۷۰.

۳. منتخب الاثر، ص ۳۱۵.

تسلط بر تمام جهان

۱۲- امام باقر علیہ السلام: کانَیْ باصحابِ القائم (عج) وَ قَدْ أَخَاطُوا
بِمَا يَئِنَّ الْحَاقِقَيْنَ.^۱

گویا یاران قائم را می‌بینم که بر شرق و غرب عالم مسلط شده‌اند.
ادامه: لَيْسَ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا وَهُوَ مُطْبِعٌ لَهُمْ حَتَّى سَبَاعُ الْأَرْضِ وَ
سَبَاعُ الطَّيْرِ، يَطْلُبُ رِضَاهُمْ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى تَفْخُرُ الْأَرْضُ عَلَى
الْأَرْضِ وَ تَقُولُ مَرْبِي الْيَوْمِ رَجُلٌ مِنْ اصحابِ القائم.^۲

چیزی نیست مگر مطبع آنها می‌باشد، حتی درندگان زمین و درندگان
هوای هر چیزی دنبال رضایت آنها هستند، حتی فخر می‌کند زمین بر
زمین دیگر و می‌گوید امروز بر من یکی از اصحاب قائم (عج) گذشت.

اجرای کامل عدالت

۱۳- امام باقر علیہ السلام: إِذَا ظَهَرَ الْقَائِمُ يُسَوِّي بَيْنَ النَّاسِ حَتَّى لَا تَرَى
مُحْتَاجًا إِلَى الزَّكَاةِ.^۳

آنگاه که حضرت قائم ظهر کند، چنان میان مردم به مساوات و
عدالت تقسیم می‌کند که هیچ محتاج به زکات را نخواهی دید.

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۶۷۳.

۲. بحار الانوار، ج ۱۲، ص ۱۸۵.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۰.

آخرین دولت حق

۱۵- امام باقر علیہ السلام: دَوْلَتُنَا آخِرُ الدُّولِ.^۲

دولت و حکومت ما آخرین دولت است.

برکت درک امام زمان

۱۶- امام باقر علیہ السلام: مَنْ أَذْرَكَ قَائِمًا أَهْلَ بَيْتِي مِنْ ذِي عَاهَةٍ بَرِأً وَ

مِنْ ذِي ضَعْفٍ قَوِيًّا.^۳

۱. بحار الانوار، ج ۱۳، ص ۱۹۵.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۵۲.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۵.

هر گرفتار و مبتلایی که قائم اهل بیت مرا درک کند، خوب می شود و
هر ناتوانی او را دریابد، نیرومند می گردد.

خروج قائم در روز عاشورا

۱۷- امام باقر علیہ السلام: يَخْرُجُ الْقَائِمُ (ع) يَوْمَ السَّبْتِ يَوْمَ عَاشُورَا.^۱

امام مهدی در روز عاشورایی که در شنبه واقع شده است قیام می کند.

پاداش انتظار

۱۸- امام باقر علیہ السلام: وَ اعْلَمُوا أَنَّ الْمُتَّنَظَّرَ لِهَذَا الْأَمْرِ لَهُ مِثْلٌ أَمْرٌ
الصَّائِمِ الْقَائِمِ.^۲

و بدایید انتظار کشنده این امر (فرج) پاداشی چون پاداش روزه دار به
عبادت ایستاده دارد.

انَّ الْمُتَّنَظَّرَ لِهَذَا الْأَمْرِ لَهُ مِثْلٌ أَجْرًا الصَّائِمِ الْقَائِمِ.^۳

به یقین آنکه منتظر این امر (فرج) باشد، پاداش همچون پاداش روزه دار،
شب زنده دار دارد.

۱. تهذیب الاحکام، ج ۴، ص ۳۳۳.

۲. سفینه البحار ماده نظر.

۳. کافی، ج ۳، ص ۲۲۳.

گسترش فرهنگ اسلامی

۱۹- امام باقر علیہ السلام: **إِذَا قَامَ الْقَائِمُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ضَرَبَ فَسَاطِيطَ لِمَنْ يُعَلَّمَ النَّاسَ الْقُرآنَ عَلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.**^۱

آنگاه که قائم آل محمد علیه السلام قیام کرد، خیمه‌های جهت آموزش و فراغیری قرآن برپا می‌دارد.

مساوات و عدالت در زمان قائم(عج)

۲۰- امام باقر علیہ السلام: **إِذَا قَامَ قَائِمٌ أَهْلُ الْبَيْتِ، قَسَّمَ بِالسَّوْيَةِ، وَ عَدَلَ فِي الرِّعِيَّةِ.**^۲

هرگاه قائم اهل بیت قیام کند، بیت‌المال را مساوی تقسیم می‌کند و در میان مردم دادگری می‌کند.

چرا حضرت را مهدی می‌گویند

۲۱- امام باقر علیہ السلام: **أَنَّمَا سُمِّيَ الْمَهْدِيَ لِأَنَّهُ يَهْدِي لِأَمْرٍ خَفِيٍّ.**^۳

قائم ما به این جهت مهدی نامیده شده که هدایت می‌کند به کاری که پوشیده شده است.

۱. نوالتقلین، ج ۵، ص ۳۷؛ کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۶۶؛ سفینه البحار ماده عجم.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۱.

۳. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۰، ح ۶.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام صادق(ع)

توحید و اسلام در سراسر جهان

۱- امام صادق علیه السلام: اذا قَامَ الْقَائِمُ لَا يَبْقَى ارْضٌ إِلَّا نُودِيَ فِيهَا بِشَهَادَتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ.

هرگاه قائم قیام کند، هیچ سرزمینی باقی نمی‌ماند مگر آن‌که ندای توحید پروردگار و رسالت حضرت محمد علیه السلام در آن طنین انداز می‌شود.

نوسازی و بازسازی دین اسلام در زمان قائم

۲- امام صادق علیه السلام: إِذَا قَامَ الْقَائِمَ دَعَا النَّاسَ إِلَى الْإِسْلَامِ جَدِيدًا وَ هَدَاهُمْ إِلَى أَمْرٍ قَدْ وَثَرَوْضَلَّ عَنْهُ الْجُمْهُورُ وَ إِنَّمَا سُمِّيَ الْمَهْدِيُّ مُهْدِيًّا لِقِيَامِهِ بِالْحَقِّ.

وقتی که قائم قیام فرماید، مردم را به اسلام جدید دعوت کند و آنان را به امری که جمهور مردم از آن گمراه مانده‌اند رهبری کند و از آن جهت حضرت مهدی نام گرفت که قیام بحق فرماید.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۴۰؛ اثباتات الهداء، ج ۷، ص ۶۱.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۵۱؛ اثباتات الهداء، ج ۳، ص ۵۳۷ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۲۵.

ولادتش مخفی است

۳- امام صادق علیه السلام: صاحب هذه الامر تعمی ولا دته علی الناس لئلاً يکون لاحدٍ فی عنقیه بیعه اذ خرج.^۱

صاحب الامر وladتش بر مردم مخفی می باشد تا وقتی که ظهور و قیام کند از کسی حقی و بیعتی برگردنش نباشد.

اقتدار عظیم حکومت مهدی (عج)

۴- امام صادق علیه السلام: حتی تکون الدنیا عندہ بِغَزَّةٍ راحتیه، فَايُّكُمْ لَوْ كَانَتْ فِي راحتیه شَعْرَةً لَمْ يُبْصِرْهَا.^۲

هنگامی که زمام امور در دست صاحب امر، مهدی (عج) قرار گرفت خداوند هرگودی زمین را برای او بالا برد و هر بلندی را برای او پایین آورد.

تا آنجاکه سراسر جهان در پیشگاه او همچون کف دستش خواهد شد، کدام یک از شما اگر در کف دستش مویی باشد، آن را ندیده است.

رجعت امام حسین علیه السلام

۵- امام صادق علیه السلام: ان الحسین علیه السلام يخرج في آخر عمر القائم الحجة (عج) ثم يموت، يغسله الحسین علیه السلام.^۳

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۹۵؛ اثبات الهداء، ج ۳، ص ۴۸۶.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۸.

۳. اثبات الهداء، ج ۷، ص ۱۰۲.

حسین علیه السلام در آخر عمر حضرت قائم(عج) زنده می شود سپس حضرت قائم(عج) از دنیا رحلت می فرماید و حسین او را غسل می دهد.

اوج قدرت

ع- امام صادق علیه السلام: إذا قام القائم(عج) بعث في أقاليم الأرض في كل إقليم رجلاً يقول: عهديك في كفك، فإذا ورد عليك مالا تفهمه ولا تعرف الفضاء فيه فانظر إلى كفك واعمل بما فيه، قال: و يبعث جنداً إلى القسطنطينية فإذا بلغوا الخليج كتبوا على أقدامهم شيئاً و مشوا على الماء، فإذا نظر إليهم الروم يمشون على الماء قالوا هؤلاء أصحابه يمشون على الماء، فكيف هو، فعند ذلك يفتحون لهم أبواب المدينة فيدخلونها فيحكمون فيها ما يريد.^۱

از امام باقر علیه السلام و او از پدرش امام صادق علیه السلام که فرمود: چون نام آل محمد علیهم السلام قیام فرماید بهر اقلیمی مردی را بفرستد و به او بفرماید: فرمان عهد تو در کف دست تو می باشد چون چیزی بر تو وارد شود که از آن سردر نیاوری و نفهمی بکف دست خود نگاه کن و به هر چه در او ببینی عملکن، و قشونی را به قسطنطینیه می فرستد چون به خلیج برسند چیزی

۱. بشارة الاسلام از غيبة نعمانی.

بر پاهای خود می نویسند و بر روی آب راه می روند، اهل روم آنها را می بینند می گویند اینها اصحاب او هستند که روی آب راه می روند پس خود او چگونه است، آنوقت دروازه‌های شهر را به روی آنها باز خواهند کرد آنها وارد می شوند هر چه بخواهند حکم می کنند.

افزايش توان مردان در زمان مهدى

۷- امام صادق علیه السلام: يَكُونُ شِيعَتُنَا فِي دَوْلَةِ الْقَائِمِ (عج) سَنَامَ الْأَرْضِ وَ الْحُكَّامَهَا، يُعْطَى كُلُّ رَجُلٍ مِنْهُمْ قُوَّةً أربعينَ رَجُلًا.^۱
شیعیان ما در حکومت حضرت مهدی علیه السلام قله‌ها و فرمانروایان زمین خواهند شد و به هر یک از آنان، نیروی چهل مرد داده خواهد شد.

آثار اعتقاد به مهدی

۸- امام صادق علیه السلام: إِنَّ الْمَيِّتِ مِنْكُمْ عَلَى هَذَا الْأَمْرِ، بِمَنْزِلَةِ الضَّارِبِ بِسَيِّفِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.^۲

کسی که با عقیده به این موضوع (مهدویت و انتظار) از دنیا برود، همچون کسی است که با شمشیر خود در راه خدا جهاد می کند.

۱. بحارالانوار، ج ۱۳، ص ۱۹۵؛ بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۲.

۲. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۶.

قوه شنائی

۹- امام صادق علیه السلام: اِنَّ قَائِمَنَا اذَا قَامَ مَدَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِشِيعَتِنَا فِي
أَسْمَاعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ حَتَّى (لا) يَكُونَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَائِمِ يُرِيدُ
يُكَلِّمُهُمْ فَيَسْمَعُونَ وَيَنْظُرُونَ إِلَيْهِ وَهُوَ فِي مَكَانِهِ.^۱

البته آنگاه که قائم ما ظهور کند خداوند، نیرو شنائی و بینائی
شیعیان و پیروان ما را آن چنان تقویت خواهد کرد که از فاصله بسیار
دور (بدید تقریباً ۱۲ میل است) صدای امام را می‌شنوند و آن حضرت را
می‌بینند و با او صحبت می‌کنند و در صورتی که امام در جایگاه خویش
مستقر است.

تشکیل دولت اسلامی

۱۰- کان صادق علیه السلام يقول:

لِكُلِّ أَنَا سِ دَوْلَةٌ يَرْقُبُونَهَا

و دَوْلَتُهَا فِي آخِرِ الدَّهْرِ تَظَهَرُ.^۲

امام صادق علیه السلام همیشه این شعر را بر زبان داشت:

برای هر جمعیتی دولتی است و دولت ما در آخر الزمان تحقق خواهد
یافت.

۱. روضه کافی، ج ۲، ص ۴۹؛ مهدی موعود، ص ۱۱۱؛ بحار الانوار، ج ۲، ص ۳۳۶؛ منتخب
الاثر به نقل از کافی، ص ۶۲۳.

۲. امالی، صدوق مجلسی، ج ۷۴، ص ۴۸۹.

ترقی نیروی بدنی

۱۱- امام صادق علیه السلام: ما کان قول لوط علیه السلام لقومه: «لَوْ أَنْ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ أَوْيَ إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ^۱
إِلَّا تَمَنِّي لِقُوَّةِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ وَشِدَّةِ أَضْحَابِهِ وَهُمُ الرُّكْنُ الشَّدِيدُ.

فَإِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ يُعْطَى قُوَّةً أَرْبَعِينَ رَجُلًا وَإِنَّ قَلْبَ رَجُلٍ مِنْهُمْ أَشَدُّ مِنْ زُئْرِ الْحَدِيدِ.
لَوْ مَرُوا يَا الْجَبَالِ لَتَدَكَّدَكَتْ، لَا يَكُفُّنَ سُيُوفَهُمْ حَتَّى يَرْضَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.^۲

گفتار حضرت لوط علیه السلام درباره قومش که فرمود: ای کاش مرا قوتی و
یا پناهگاهی امن و استوار بود تا از شر شما محفوظ می‌ماندم» آرزوئی
است بر قدرت قائم مهدی و استواری یارانش که عبارتند از رکن شدید،
هر یک از یاران مهدی (عج) دارای قدرت چهل مرد هستند؛ دلهای آنها
از فولاد محکم تر است، اگر بر کوهها بگذرند کوهها در هم فروریزند و
دست از شمشیرهای خود بر نمی‌دارند تا آنکه خدا از آنان راضی شود.

امنیت و ترس نداشت

۱۲- امام صادق علیه السلام: طوبی لشیعه قائمنا، المُنتَظِرِینَ لِظُهُورِهِ فِي غَيْبَةٍ، وَ الْمُطْبِعِينَ لَهُ فِي ظُهُورِهِ.^۱

خوابا به حال پیروان قائم ما که در عصر غیبت او، منتظر ظهورش و در عصر ظهورش فرمانبردار اویند.

أَوْلِيَاءُ اللَّهِ الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ.^۲

آنها اولیاء الله و دوستان خدایند که هیچ ترس و اندوه و حزنى ندارند.

فراوانی در دولت ولی عصر

۱۳- امام صادق علیه السلام: تَزِيدُ الْمِيَاهُ فِي دَوْلَتِهِ وَ تَمُدُّ الْأَنْهَارُ، وَ تَضَاعِفُ الْأَرْضُ أَكَلَهَا لَا تَدَّخِرُ شَيْئًا تَذَهَّبُ الشَّخْنَاءُ مِنْ قُلُوبِ الْعِبَادِ وَ يَذَهَّبُ الشَّرُّ وَ يَبْقَى الْخَيْرُ.^۳

در دولت مهدی (عج) آبها فزوئی گیرد و نهرها کشیده شود و زمین محصول خود را مضاعف کند و چیزی را ذخیره نمی نماید و کینه از دل بندگان بیرون می رود شر و بدی می رود و خیر می ماند.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۰.

۲. یوم الخلاص، ص ۲۴۵.

۳. یوم الخلاص، ص ۲۸۸؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۶۹.

بازسازی اسلام

۱۴- امام صادق علیه السلام: إذا قَامَ الْقَائِمُ جَاءَ بِأَمْرٍ جَدِيدٍ كَمَا دَعَا رَسُولُ اللهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَدْءِ الْإِسْلَامِ إِلَى أَمْرٍ جَدِيدٍ.^۱

چون قائم(عج): قیام فرماید، امر جدید و تازه می آورد همچنانکه رسول الله علیه السلام در آغاز اسلام امر تازه آورد.

علت نامگذاری به مهدی و قائم

۱۵- امام صادق علیه السلام: عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُرَاسَانِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِابْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: الْمَهْدِيُّ وَالْقَائِمُ وَاحِدٌ فَقَالَ: نَعَمْ. فَقُلْتُ: لَا يَرِي شَيْءٍ سُمِّيَ الْمَهْدِيُّ؟ قَالَ: لِأَنَّهُ يَهْدِي إِلَيْكُلَّ أَمْرٍ خَفِيٍّ وَسُمِّيَ الْقَائِمُ لِأَنَّهُ يَقُومُ بَعْدَ مَا يَمْوتُ أَنَّهُ يَقُومُ بِأَمْرٍ عَظِيمٍ.^۲

به نقل از ابو سعید خراسانی گفت: به حضرت امام صادق علیه السلام عرض کردم، مهدی و قائم یکی است؟ فرمود آری.

عرض کردم: چرا مهدی نامگذاری شد؟ فرمود: زیرا به هر کار مخفی و پنهان هدایت می کند و از آن جهت قائم نامیده شده که پس از مردن قیام کند و قیام به امر عظیمی فرماید.

۱. کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۶۵؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۶۷.

۲. اثبات الهدایة، ج ۳، ص ۵۱۶؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۱۰؛ بحارات الانوار، ج ۵۲، ص ۲۰.

زمین از حجت خدا خالی نمی‌ماند

۱۶- امام صادق علیه السلام: عن ابن ابی عمر عن الحسین بن ابی الغال، عن ابی عبد الله علیه السلام: قال: قُلْتُ لَهُ: تَكُونُ الْأَرْضُ بِغَيْرِ إِمَامٍ؟ قال: لا قُلْتُ أَفَيَكُونُ إِمَامَيْنِ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ؟ قال: لا إِلَّا وَاحِدٌ هُنَا صَامِتُ قُلْتُ فَالإِمَامُ يَعْرِفُ الْإِمَامَ الَّذِي مِنْ بَعْدِهِ؟ قال نعم، قال قُلْتُ: الْقَائِمُ إِمَامٌ؟ قال: نَعَمْ مِنْ إِمَامٍ بْنُ إِمَامٍ قَدْ أُوتِمَ بِهِ قَبْلَ ذَلِكَ.^۱

به حضرت امام صادق علیه السلام عرض کرد: آیا زمین بدون امام می‌تواند باشد؟ فرمود: نه؛ عرض کرد: آیا دو امام در یک وقت می‌توانند باشند؟ فرمود: نه، مگر اینکه یکی از آن دو امام، خاموش و ساکت باشد و عرض کرد: آیا امام، امام پس از خود را می‌شناسد؟ فرمود: آری عرض کرد: حضرت قائم امام است؟ فرمود: امام فرزند امام است و امامت او تمام می‌شود.

ثواب کشته شدن در خدمت قائم

۱۷- امام صادق علیه السلام: مَنْ أَذْرَكَ قَائِمَنَا فَقُتِلَ مَعَهُ كَانَ لَهُ أَجْرٌ شَهِيدَيْنَ وَمَنْ قُتِلَ بَيْنَ بَدَئِيهِ عَدُوًا لَنَا كَانَ لَهُ أَجْرٌ عِشْرِينَ شَهِيدًا.^۲

۱. کمال الدین، ص ۲۲۳؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۵۵.

۲. یوم الخلاص، ص ۲۲۹؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۷۳؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۷.

هر کسی قائم مارا در یابد و در خدمت او کارزار کند ثواب دو شهید
دارد و هر که در خدمت او دشمنی از ما را بکشد، پاداش ۲۰ شهید
می‌گیرد.

ثواب انتظار فرج

۱۸- امام صادق علیه السلام : آنَ الْمُنْتَظَرُ لِهَذَا الْأَمْرِ لَهُ مِثْلَ أَجْرِ الصَّائِمِ
القائم.^۱

بدانید که برای کسی که انتظار این امر (ظهور قائم) را دارد بمانند
پاداش شخصی روزه دار نمازگزار است.

معرفت و امامت

۱۹- امام صادق علیه السلام : لَا يَثْبُتُ عَلَى إِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ قَوِيَّ يَقِينُهُ
وَصَحَّتْ مَعْرِفَتُهُ.^۲

بر امامت او (حضرت قائم) ثابت نمی‌ماند، مگر کسی که ایمانش قوی
و معرفتش صحیح باشد.

از علائم ظهور

۲۰- امام صادق علیه السلام : لَا بُدَّ لِلنَّاسِ أَنْ يُمَحَّصُوا أَوْ يُمَيَّزُوا و

۱. یوم الخلاص، ص ۲۳۴؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۰۶.

۲. یوم الخلاص، ص ۲۳۸؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۰۷.

يُغَرِّبُلُوا. إِنَّ هَذَا الْأَمْرِ لَا يَأْتِي كُمْ إِلَّا بَعْدَ إِيَّاِسٍ. لَا وَاللَّهِ حَتَّىٰ يَشْقَىٰ
مَنْ يَشْقَىٰ وَ يَسْعَدَ مَنْ يَسْعَدُ.^۱

مردم ناگزیر آزمون یا غربال می‌شوند، همانا این امر (ظہور قائم) برای شما صورت پذیر نمی‌گردد، مگر پس از نومیدن، نه به خدا قسم تا آنکه تبهکار، تبهکار گردد و سعادتمند، سعادتمند شود.

از علائم قبل از ظہور

۲۱- امام صادق علیه السلام: قَبْلَ قِيامِ القَائِمِ (عج) خَمْسُ عَلَامَاتٍ مَحْتُوِّماتٍ الْيَمَانِيُّ وَ السُّفِيَّانِيُّ وَ الصَّيْحَةُ وَ قَتْلُ الزَّكِيَّةِ وَ الْخَسْفُ بِالْبَيِّنَادِ.^۲

به نقل از عمر بن حنظله گفت: از امام صادق علیه السلام شنیدم می‌فرمود: قبل از قیام قائم ۵ علامت حتمی باشد.

۱- یمانی

۲- سفیانی

۳- صحیحه آسمانی

۴- قتل نفس زکیه

۵- و فرو رفتن در بیابان.

۱. یوم الخلاص، ص ۲۲۸؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۰۷.

۲. بحار الانوار، ج ۲۰۴، ص ۵۲؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۵۶۶.

مردم شجاع می شوند

۲۲- امام صادق علیه السلام: *إِذَا قَامَ قَائِمُنَا، وَ ظَهَرَ مَهْدِيُّنَا، كَانَ الرَّجُلُ أَجْرَى مِنْ لَيْثٍ أَمْضَى مِنْ سَنَانَ.*^۱

هر گاه قائم ما قیام کند و مهدی ما ظهور نماید، مرد (از شیعیان) دلیرتر از شیر و بُرندۀ تر از نیزه خواهد شد.

عدل حقيقی

۲۳- امام صادق علیه السلام: *إِذَا قَامَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ حَكْمَ بَيْنَ النَّاسِ بِحُكْمِ دَاؤِ دَاؤِهِ لَا يَخْتَاجُ إِلَى بَيْنَهُ يُلْهِمُهُ اللَّهُ بِعِلْمِهِ.*^۲

آنگاه که قائم آل محمد علیهم السلام ظهور کند در جامعه، همچون داود پیامبر علیهم السلام قضاوت خواهد کرد، که نیازی به شاهد و بینه ندارد، بلکه واقعیت و حقیقت امر را خداوند به وی الهام می کند و او مأمور است تا به علم خویش عمل کند.

تقویت بینائی

۲۴- امام صادق علیه السلام: *إِنَّ الْمُؤْمِنَ فِي زَمَانِ الْقَائِمِ وَ هُوَ بِالْمَشْرِقِ لَيَرَى أَخَاهُ الَّذِي فِي الْمَغْرِبِ وَ كَذَا الَّذِي فِي الْمَغْرِبِ يَرَى أَخَاهُ الَّذِي فِي الْمَشْرِقِ.*^۳

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۱.

۲. مابعد الظهور، ص ۷۲۴؛ الغيبة، ص ۱۲۲.

۳. مهدی موعود، ص ۱۱۴۱؛ بشارة الاسلام، ص ۲۵۴؛ منتخب الاشربه نقل از حق اليقين، ص ۶۲۳

البته انسان با ایمان در زمان حضرت قائم در حالی که در مشرق است برادر و دوست خود را که در مغرب بسر می‌برد می‌بیند و همچنین، آنکس که در مغرب است برادر خود را در مشرق می‌بیند. (اشاره به پیشرفت و فناوری اینترنتی است پیشرفت‌هایی که در آینده‌ی می‌آید).

خشوع مهدی (عج)

۲۵- امام صادق علیه السلام: المهدی خاشع لِلّهِ كَخُشُوعِ الزُّجَاجَةِ.^۱
مهدی (عج) برای خدا خشوع دارد همانند خشوع شیشه (که چگونه زود آب می‌شود و یا خاشع است و شکل‌ها را می‌پذیرد).

قم و یاری امام

۲۶- امام صادق علیه السلام: أَتَدْرِي لِمَ سُمِّيَ قَمٌ؟ قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَأَنْتَ أَعْلَمُ، قَالَ: إِنَّمَا سُمِّيَ قَمٌ، لِأَنَّ أَهْلَهَا يَجْتَمِعُونَ مَعَ قَائِمِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَيَقُولُونَ مَعَهُ وَيَسْتَقِيمُونَ عَلَيْهِ وَيَنْصُرُونَهُ.^۲

عنان بصری می‌گوید: امام صادق علیه السلام فرمود به من، آیامی دانید چرا قم را بدین نام خوانده‌اند، راوی می‌گوید: گفتم: خدا و رسول و شما دانایید، امام فرمود: این نامگذاری بدان جهت است که اهل قم به عنوان نصرت از قائم آل محمد با او قیام می‌کنند و وی را یاری می‌دهند.

۱. بوم الخلاص، ص ۲۹۰ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۹۶.

۲. منتخب الأثر، ص ۴۸۵.

امام زمان را انکار نکنید

۲۷- امام صادق علیه السلام: لیس مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِكَرَّتِنَا.^۱

از مانیست کسی که به بازگشت ما معتقد نباشد.

استقرار زمین به وجود معصوم

۲۸- امام صادق علیه السلام: لَا تَبْقَى الْأَرْضُ يَوْمًا وَاحِدًا بِغَيْرِ إِمَامٍ مِثْلِ
تَفَرَّعٍ إِلَيْهِ الْأَمَّةُ.^۲

زمین حتی یک روز هم، بدون امامی از ما خاندان که امت به او پناه
می‌برند، باقی نخواهد ماند.

مهدی (عج) و حکومتش

۲۹- امام صادق علیه السلام: إِذَا قَامَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ حَكَمَ بِحُكْمِ دَاوُدَ وَ
سُلَيْمَانَ لَا يَسْأَلُ النَّاسَ بِيَسْتَهْ.^۳

هنگامی که قائم آل محمد ظهر می‌کند مانند داود و سلیمان (به علم
خود) و داوری می‌کند و از کسی در قضاوت بینه و گواه نمی‌خواهد.

۱. الايقاض الحجعة - شیخ حرم عاملی.

۲. کمال الدین، ص ۲۳۰.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۰؛ اثبات الهداة، ج ۳، ص ۴۴۷.

غیبت صغیری و کبری

۳۰- امام صادق علیه السلام: إِنَّ لِلْقَائِمِ غَيْبَتَيْنَ يَرْجِعُ فِي إِحْدِيهِمَا
وَالْأُخْرَى لَا يُدْرِى أَئِنَّ هُوَ يَشْهَدُ الْمَوْسِمَ، يَرَى النَّاسَ وَلَا
يَرَوْنَهُ.^۱

برای حضرت قائم دو غیبت است:

در یکی از این دو (غیبت صغیری): بنوعی ظاهر شود. و در غیبت
دیگر (غیبت کبری) کسی نمی‌داند که او در کجاست؟ ولی در موسوم حج،
حضور دارد، او همه‌گان را می‌بیند ولی کسی او را نمی‌بیند.

تعیین کنندگان ظهور

۳۱- امام صادق علیه السلام: إِنَّ مَنْ وَقَتَ لِمَهْدِيَّنَا وَقْتًا فَقَدْ شَارَكَ اللَّهَ
تَعَالَى فِي عِلْمِهِ، وَ ادْعُى أَنَّهَ ظَاهِرٌ عَلَى سِرِّهِ.^۲

همانا کسی وقت ظهور برای مهدی علیه السلام تعیین کند، محققاً در علم خدا
شرکت جسته و ادعاء کرده مهدی در سر خدا ظهور کرده است.

۷۴

تعیین کنندگان ظهور، دروغ گویند

۳۲- امام صادق علیه السلام: كَذِبَ الْمُوقَّتُونَ، مَا وَقْتَنَا فِيمَا مَضِيَّ، وَلَا
نُوَقِّتُ فِيمَا يُسْتَقَبِلُ.^۳

۱. منتخب الاثر، ص ۲۵۲.

۲. بحار الانوار، ج ۳۰، ص ۵۳؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۴۳۹.

۳. منتخب الاثر، ص ۴۶۳؛ بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۰۳؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۴۴۳.

تعیین کنندگان وقت (برای ظهور) دروغ گفته‌اند، ما نه در گذشته وقت تعیین کرده‌ایم، نه در آینده وقت تعیین می‌کنیم.

۳۳- امام صادق علیه السلام: مَنْ مَا تَمْكُمْ عَلَىٰ هَذَا الْأَمْرِ مُنْتَظِرًا لَهُ
كَانَ كَمَنْ كَانَ فِي فُسْطَاطِ الْقَائِمِ(عج).^۱

مَنْ مَا تَمْكُمْ عَلَىٰ هَذَا الْأَمْرِ كَانَ كَمَنْ كَانَ مَعَ الْقَائِمِ فِي
فُسْطَاطِهِ إِلَّا بَلْ كَانَ كَالضَّارِبِ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ عَلِيهِ السَّلَامُ بِالسَّيفِ.^۲

نماز حضرت عیسی در زمان ظهور

۳۴- امام صادق علیه السلام: يَنْزِلُ رُوحُ اللَّهِ عِيسَى بْنُ مَرِيمٍ علِيهِ السَّلَامُ فَيَصَلِّي
خَلْفَهُ، وَ تَشْرِقُ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا.^۳

حضرت عیسی علیه السلام (از آسمان) فرود می‌آید و پشت سر آن (حضرت)
نماز می‌خواند و زمین با فروغ پروردگار روشن می‌گردد.

امام زمان بدھکار هیچ کسی نیست

۳۵- امام صادق علیه السلام: يُبَعَثُ الْقَائِمُ وَ لَيْسَ فِي عُنْقِهِ لِأَحَدٍ بَيْعَةٌ.^۴

۱. منتخب الاثر به نقل از محسن، ص ۶۲۹.

۲. منتخب الاثر به نقل از کمال الدین، ص ۶۲۹.

۳. کمال الدین، ص ۳۴۵.

۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۹۵.

۷۶

مقاومت در غیبت

۳۸- امام صادق علیه السلام: إِنَّمَا الْأَذى وَالْخُوفُ مِنْ رَبِّكَ إِذَا أَنْتَ لَمْ تَرَهُ^۱

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۱.

۲. کافی، ج ۱، ص ۲۰۲.

۳. کافی، ج ۸، ص ۳۷.

حضرت قائم مبعوث می شود، در حالی که پیعت هیچ کسی برگردان او نیست.

امام را بشناسید

۳۶- امام صادق علیه السلام: أَعْرِفُ إِمَامَكَ فَإِنَّكَ إِذَا عَرَفْتَهُ لَمْ يَضُرُكُ
تَقْدِمَ هَذَا الْأَمْرُ أَوْ تَأْخُرَ.^۱

امام خود را بشناس، اگر امام خود راشناختی چه ظهور زودتر اتفاق
افتد یا دیرتر، به تو زیانی نمی رساند.

زمین بدون امام از بین می رود

۳۷- امام صادق علیه السلام: لَوْ بَقِيَتِ الْأَرْضُ بِغَيْرِ إِمَامٍ لَسَاخَتْ.^۲
اگر زمین، بدون امام بماند، حتماً فرو می رود (و از هم می پاشد).

۳۸- امام صادق علیه السلام: إِنَّمَا الْأَذى وَالْخُوفُ مِنْ رَبِّكَ إِذَا أَنْتَ لَمْ تَرَهُ^۱

الْأَذى وَالْخُوفُ هُوَ غَدَّاً فِي زُمْرَتِنَا.^۲

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۱.

۲. کافی، ج ۱، ص ۲۰۲.

۳. کافی، ج ۸، ص ۳۷.

کسی که منتظر فرج می‌باشد و بر آزار و ترسی که می‌بیند شکیبایی
ورزد، فردا در گروه مانخواهد بود.

اماهم زمان مردم را می‌بیند

٣٩- امام صادق علیه السلام: يَفْقِدُ النَّاسَ إِمَامَهُمْ يَشْهَدُ الْمُوَاصِمَ يَرَا هُمْ
وَلَا يَرَوْنَهُ.^۱

مردم امامشان را که در مراسم حج حضور دارد نمی‌بینند او مردم را
می‌بیند ولی آنان او را نمی‌بینند.

در غیبت دین خود را محکم نگه دار

٤٠- امام صادق علیه السلام: إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً فَلَيَتَّقِ اللهُ عَبْدُ
وَلَيَتَّمَسَّكُ بِدِينِهِ.^۲

صاحب این امر (مصلح جهانی و قائم) غیبی دارد بنده باید از خدا
پرواکند و دین خود را محکم نگه دارد.

زمین خالی از حجت نیست

٤١- امام صادق علیه السلام: أَمَا تَعْلَمُونَ أَنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو مِنْ حُجَّةٍ،
إِمَّا ظَاهِرًا وَإِمَّا مَغْمُورًا؟^۳

۱. الغیہ، ص ۱۹۵؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۱؛ کافی، ج ۱، ص ۳۳۸؛ اثبات الہدۃ، ج ۳،
ص ۴۴۴.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۱۱.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۹۱.

آیا نمی‌دانید که زمین خالی از حجت نمی‌ماند؟ یا آشکار و یا پنهان.

امام، هنگام ظهور، جوان است

۴۲- امام صادق علیه السلام: اَنَّ مِنْ أَعْظَمِ الْبَلِيَّةِ أَنْ يَخْرُجَ إِلَيْهِمْ صَاحِبُهُمْ
شاپاً وَهُمْ يَحْسَبُونَهُ شِيخًا كَبِيرًا.^۱

از بزرگترین آزمون‌ها آنست که پیشوایشان خروج و ظهور می‌کند به صورت جوان، در حالی که آنان می‌پندارند او پیرو سالخورده است.

چه کسی از اصحاب امام است؟

۴۳- امام صادق علیه السلام: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ مِنْ اصحابِ القَائِمِ
فَلْيَتَتَظِرْ وَلْيَعْمَلْ بِالوَرَعِ وَمَحَاسِنِ الْخَلَاقِ وَهُوَ مُنْتَظَرٌ فَإِنْ ماتَ
وَقَامَ القَائِمُ بَعْدَهُ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ أَدْرَكَهُ.^۲

کسی که دوست می‌دارد از اصحاب قائم بشمار آید، پس

در انتظار بسر ببرد.

ورع و پارسائی را پیشه خود ساز.

و به محسن اخلاق بپردازد.

و این چنین کسی را منتظر گویند

واگر بمیرد در حالی که امام خود را زیارت نکرده باشد، پاداش وی بسان کسانی است که در رکاب امام حضور دارند.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۸۷.

۲. مستدرک سفينة البحار، ج ۶، ص ۱۸۴؛ الغيبة العمالی، ص ۲۰۰.

نشانه‌های دین

۴۴- امام صادق علیه السلام: مِنْ دِينِ الائِمَّةِ الورَعُ وَالْعُفْةُ وَالصَّالَاحُ...
وَانتظار الفرج بالصَّبَرِ.^۱

پارسائی، پاکدامنی، درستی، ... و صبورانه در انتظار فرج بودن،
جزئی از دین امامان است.

پیشرف‌های علمی، فکری و تکنیکی

۴۵- الْعِلْمُ سَبْعَةٌ وَ عِشْرُونَ حَرْفًا، فَجَمِيعُ مَا جَاءَتْ بِهِ الرُّسُلُ
حَرْفَانِ فَلَمْ يَعْرِفِ النَّاسُ حَتَّى الْيَوْمِ غَيْرِ الْحَرْفَيْنِ، فَإِذَا قَامَ قَائِمُنَا
خَرَجَ الْخَمْسَةُ وَالْعِشْرِينَ حَرْفًا، فَبَثَثَهَا فِي النَّاسِ وَضَمَّ إِلَيْهَا
الْحَرْفَيْنِ حَتَّى يَبْثُثُهَا سَبْعَةً عِشْرُونَ حَرْفًا.^۲

علم و دانش دارای بیست و هفت شعبه است، تمام آنچه پیامبران
الهی تاکنون آورده‌اند، دو شعبه، بیشتر نبود، و مردم تاکنون جز آن دو
شعبه را نشناخته‌اند، هنگامی که قائم ما قیام کند، بیست و پنج شعبه
یک‌گر علم را آشکار نماید و در میان مردم منتشر می‌سازد و دو شعبه
یک‌گر را به آن ضمیمه می‌کند تا بیست و هفت شعبه تکمیل و منتشر
نمود.

۱. بخار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۲؛ منتخب الأثر، ص ۶۳۱.

۲. اصول کافی، ج ۱، ص ۲۵.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام کاظم(ع)

امام غائب، نعمت باطن
۱- امام کاظم علیه السلام: فی قوْلَهُ تَعَالَى: وَاسْبِغْ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةٍ وَ
بَاطِنَةٍ. قال: النُّعْمَةُ الظَّاهِرَةُ الْإِمَامُ الظَّاهِرُ وَالْبَاطِنَةُ الْإِمَامُ الْغَائِبُ
يَغْيِبُ عَنْ أَبْصَارِ النَّاسِ شَخْصًهُ وَ تَظَهَرُ لَهُ كَنُوزُ الْأَرْضِ وَ يَقْرُبُ
عَلَيْهِ كُلُّ بَعِيدٍ.^۱

از موسی بن جعفر علیه السلام درباره نعمت ظاهري و باطني پرسش شد؟

فرمود: نعمت ظاهر امامی است که در انتظار مردم ظاهر باشد و نعمت
باطني، امام غایب از دیده های مردم است که شخص امام از دیدگاه مردم
غایب باشد و برای آن امام همه گنج های زمین ظاهر گردد و هر چیز
دوری برایش نزدیک می شود (فاصله ها از بین می رود).

۱. منتخب الائمه نقل از بحار الانوار، ص ۵۸۹؛ اثبات الهداء، ج ۳، ص ۵۶۸.

به ریسمان اهلیت چنگ بزند

۲- امام کاظم علیه السلام: طُوبی لِشیعَتِنَا الْمُتَمَسَّکِینَ بِحَبْلِنَا فِي غَیَّبَةٍ
قائمنا.^۱

خوشابه حال آن شیعیان ما، که در عصر غیبت قائم ما به ریسمان ما
چنگ بزند.

امام زمان زمین را پر از عدل می‌کند

۳- امام کاظم علیه السلام: الْقَائِمُ الَّذِي يُطَهِّرُ الْأَرْضَ مِنْ أَعْدَاءِ اللهِ
عَزَّوَجَلَّ، وَ يَمْلُؤُهَا عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا وَ ظُلْمًا.^۲

قائم، کسی است که زمین را از دشمنان خدای متعال پاک می‌کند و آن
را پر از عدل و داد می‌کند، همان گونه که پر از ظلم و ستم شده بود.

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۳۶۱.

۲. کمال الدین، ص ۳۶۱.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام رضا(ع)

انتظار فرج کشیدن زمینه ظهور است

۱- امام رضا علیه السلام: عَنْ مَحْمُدِ بْنِ الْفُضَيْلِ عَنِ الرَّضَا عَلِيهِ السَّلَامُ: قَالَ سَأَلَتُهُ عَنِ الْإِنْتِظَارِ الْفَرَجِ. فَقَالَ: أَوْلَئِسَ يَعْلَمُ أَنَّ إِنْتِظَارَ الْفَرَجِ مِنَ الْفَرَجِ.^۱

به نقل از محمد بن فضل گفت: از حضرت امام رضا علیه السلام درباره انتظار فرج پرسیدم.

فرمود: آیا نمی دانی که انتظار فرج، فرج است. (یعنی باعث گشایش می شود)

تجمع شیعیان برای یاری امام(عج)

۲- امام رضا علیه السلام: وَاللَّهِ إِنْ لَوْ قَدْ قَامَ قَائِمُنَا يَجْمَعُ اللَّهُ إِلَيْهِ شَيْعَتَنَا مِنْ جَمِيعِ الْبَلْدَاتِ.^۲

به خدا قسم چون قائم ما قیام فرماید: خدا شیعیان ما را از هم بلاد به سوی او جمع کند.

۱. المبراه، ج ۱، ص ۳۹۴؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۱۰.

۲. یوم الخلاص، ص ۲۷۲؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۹۱؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۷۴.

اماهم زمان نور خداست

۳- امام رضا علیه السلام: فَإِذَا خَرَجَ، أَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا.^۱

هنگامی که حضرت مهدی ظهر کند، زمین به نور پروردگارش روشن می‌شود.

زمین خالی از حجت خدا نیست

۴- امام رضا علیه السلام: إِنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو مِنْ أَنْ يَكُونَ فِيهَا إِمَامٌ مِّنْنَا.^۲

زمین هرگز از پیشوای امامی از ما خاندان، خالی نخواهد بود.

بر شما باد به صبور بودن

۵- امام رضا علیه السلام: عَلَيْكُمْ بِالصَّابَرِ، فَإِنَّمَا يَجْعِيُ الْفَرَجُ عَلَى الْيَأسِ.^۳

(در دوران غیبت) صبر کنید، به یقین فرج وقتی می‌آید که نومیدی (از دیگران) پیش آمده باشد.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۱.

۲. کمال الدین، ص ۲۲۹.

۳. کمال الدین، ص ۶۴۵.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام جواد(ع)

بیعت جبرئیل

۱- امام جواد علیہ السلام: کَانَیْ بِالْقَائِمِ عَلَیْهِ الْحَلَا: يَوْمَ عَاشُورَا يَوْمَ السَّبْتِ
قَائِمًا بَيْنَ الرِّكْنِ وَالْمَقَامِ بَيْنِ يَدَيْهِ جَبَرِئِيلَ عَلَیْهِ الْحَلَا يُنَادِي الْبَيْعَةَ لِلَّهِ
فَيَمْلأُهَا عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجُورًا.^۱

گوئی حضرت قائم را می‌بینم که در روز عاشورا روز شنبه در میان
رکن و مقام ایستاده و جبرئیل روپرداش قرار دارد و فریاد می‌زند: بیعت
برای خداست (بشتاپند) پس حضرت زمین را پر از عدل و داد و
می‌فرماید همچنانکه پر از ظلم و جور شده باشد.

حضرت مهدی هرامر سختی بر او آسان می‌شود

۲- امام جواد علیہ السلام: هُوَ سُمَّى رَسُولُ اللَّهِ وَ كُنِيَّتُهُ وَ هُوَ الَّذِي
تُطْوِي لَهُ الْأَرْضُ يَذِلُّ كُلُّ صَاغِبٍ.^۲

۱. سفیه البخار، ج ۲، ص ۷۰۵؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۸۲.

۲. یوم الخلاص، ص ۶۴۰؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۱۶.

مهدی(عج) همنام رسول الله ﷺ و همه کنیه اوست او همان کسی باشد. که زمین برای او در نور دیده شده و هر امر سختی بروی آسان گردد.

هنگام ظهور اطاعت کنند

۳- امام جواد علیه السلام: إِنَّ الْقَائِمُ مِثْا هُوَ الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَجِبُ أَنْ يُنْتَظَرَ فِي غَيْبِهِ وَ يُطَاعُ فِي ظُهُورِهِ وَ هُوَ الثالِثُ مِنْ وُلْدِي.^۱

همانا قائم از ماست او همان مهدی(عج) می باشد که واجب است در غیبت او چشم به راهش باشند و هنگام ظهور اطاعت کنند.

و او سومین فرزند من است.

افضل اعمال شيعيان

۴- امام جواد علیه السلام: أَفْضَلُ أَعْمَالِ شِيعَتِنَا إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ، مَنْ عَرَفَ هَذَا الْأَمْرَ فَقَدْ فَرَّجَ عَنْهُ بِإِنْتِظَارٍ.^۲

برترین کارهای شیعیان ما انتظار فرج است هر کسی این امر را بشناسد خدا به سبب انتظارش گشايش می دهد.

۱. یوم الخلاص، ص ۶۳۰.

۲. یوم الخلاص، ص ۲۴۸.

انتظار فرج

۵- امام جواد علیه السلام: أَفْضَلُ اعْمَالِ شِيعَتِنَا انتظارُ الْفَرَجِ.^۱

برترین اعمال شیعیان ما، انتظار فرج است.

یوسف زهراء از منظر چهارده معصوم
علیهم السلام

۱. مستدرک السفینه، ج ۱۰، ص ۸۸.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام هادی(ع)

قائم فرزند امام حسن عسکری علیہ السلام

۱- امام هادی علیہ السلام: الْإِمَامُ بَعْدِي الْحَسَنُ ابْنِي وَ بَعْدَ الْحَسَنِ إِبْنِهِ
القائم الَّذِي يَمْلأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا وَ ظُلْمًا.^۱
امام بعد از من حسن فرزندم می باشد و بعد از حسن، فرزندش قائم
می باشد که زمین را پر از قسط و عدل می کند همانطوری که پر از جور و
ظلم بوده است.

انتظار فرج

۲- امام هادی علیہ السلام: إِذَا غَابَ صَاحِبُكُمْ عَنْ دَارِ الظَّالِمِينَ فَتَوَقَّعُوا
الفَرَجَ.^۲
وقتی که صاحب اختیار شما از دیار ستمگران غائب شود پس منتظر
فرج باشید.

۱. منتخب الأثر به نقل از کفاية الأثر، ص ۲۸۴.

۲. يوم الخلاص، ص ۱۷۸؛ آثار الصادقين، ج ۲۹، ص ۲۰۴.

زمان غیبت مردم به تردید می‌افتد

۳- امام هادی علیه السلام: إنَّ لِوَالَّدِي غَيْبَةً يَرْتَابُ فِيهَا النَّاسُ، إِلَّا مَنْ

عَصَمَهُ اللَّهُ.^۱

برای فرزندم (مهدی) غیبی خواهد بود که مردم در آن مدت به تردید خواهند افتاد، مگر آن که خداوند، نگاهشان بدارد.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام حسن عسکری(ع)

در هنگام غیبت، اعتقادات را قوی کند

۱- امام حسن عسکری علیه السلام: یا احمد بن اسحاق، مثله فی هذه الامه مثل الخضر علیه السلام و مثله مثل ذی القرئین، والله ليغيبين غيبة لا ينجو فيها من الهلكة إلا من ثبته الله عز وجل على القول بامامته و وفقه (فيها) للدعاء بتعجيل فرجه.

ای احمد بن اسحاق، ماجرای او در این امت ماجرای خضر علیه السلام است و ماجرای او مانند ماجرای ذی القرئین است، قسم به خدا غیبیتی می نماید که در آن از هلاکت نجات نمی یابد، مگر کسی که خداوند او را بر اعتقاد به امامت او نگه داشته باشد، و او را بر دعای برای جلو انداختن فرجش در آن زمان موفق گردانیده باشد.

امام زمان بدعت‌ها را از بین می‌برد

۲- امام حسن عسکری علیه السلام: عن أبي هاشم الجعفری قال: كُنْتُ

۱. معجم احادیث امام مهدی، ج، ص ۲۶۷.

عِنْدَ أَبِي مُحَمَّدٍ عليه السلام فَقَالَ: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ أَمْرَ بَهْدَمِ الْمَنَارِ وَ
الْمَقَابِرِ الَّتِي فِي الْمَسَاجِدِ فَقُلْتُ فِي نَفْسِي: لِأَمَّا مَعْنَى هَذَا؟
فَأَقْبَلَ عَلَيَّ فَقَالَ: مَعْنَى هَذَا أَنَّمَا مُخْدَثَةٌ مُبْتَدَعَةٌ لَمْ يَبْنِهَا نَبِيٌّ وَ
لَا حُجَّةٌ.^۱

چون قائم(عج) قیام فرماید فرمان به تخریب و ریختن تمام مناره‌ها و
مقصوره همه مساجد می‌دهد، من پیش خود گفتم: این عمل چه سودی
دارد؟ حضرت رو به من کرد و فرمود: این بدین معنی باشد که مناره‌ها و
مقصوره‌ها امری تازه و بدعتی است که هیچ پیغمبر و حجتی آن را
نساخته است.

ظهور پایان حزن

۳- امام حسن عسکری عليه السلام: لَا تَرَالُ شِيعَتُنَا فِي حُزْنٍ حَتَّى يَظْهَرَ
وَلَدِيَ الَّذِي بَشَّرَ بِهِ النَّبِيُّ عليه السلام.^۲

همیشه شیعیان مادر اندوهند تا اینکه فرزندم که حضرت رسول عليه السلام

مژده ظهورش را فرموده، ظاهر گردد.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۳؛ به نقل از آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۳۱۴.

۲. یوم الخلاص، ص ۲۴۹؛ آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۲۰۹.

حضرت مهدی(عج) از منظر

امام مهدی(عج)

من بقیه الله و حجتم

۱- امام مهدی(عج): أنا بقیة الله فی أرضیه وَ خَلیفَتُهُ وَ حُجَّتُهُ
عَلَيْکُمْ.^۱

من باقی مانده خدا و جانشین او در زمین و حجت او بر شمایم.

عنایت امام به شیعیان

۲- امام مهدی(عج): إِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاغَاتِكُمْ وَ لِأَنَّا سَيِّدُنَا
لِذِكْرِ كُمْ وَ لَوْ لَأَذِلَّكَ لَنَزَّلَ بِكُمَا لَوَاءً وَ اضْطَلَّمَكُمُ الْأَعْدَاءُ.^۲

ما از رعایت حالتان کوتاهی نمی‌ورزیم و یاد شمارا از خاطر نبرده‌ایم
که اگر جز این بود، از هر سو پریشانی به شماروی آور شده و دشمنان
نابودنان می‌کردند.

۱. کمال الدین، ص ۳۳۱.

۲. احتجاج، ج ۲، ص ۳۲۳ گل واژه‌های پاکان، ص ۲۶۱؛ بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵.

قاعدہ امام

۳۔ امام مهدی(عج) : إِنَّ أَمَانًا لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النُّجُومَ
أَمَانًا، لِأَهْلِ السَّمَاءِ.^۱

بدرستی که من امان برای اهالی زمین هستم، همانطور که ستارگان
امان برای اهل آسمانند.

من، برگزیده ام

۴۔ امام مهدی(عج) : أَنَا بَقِيَّةُ مِنْ آدَمَ وَذَخِيرَةُ مِنْ نُوحٍ وَ
مُصْطَفَى مِنْ إِبْرَاهِيمَ وَصِفْوَةُ مِنْ مُحَمَّدٍ ﷺ.^۲

من باقی ماندهای از آدم، ذخیرهای از نوح، انتخاب شدهای از ابراهیم
و برگزیدهای از محمد ﷺ هستم.

مرا انکار نکنید

۵۔ امام مهدی(عج) : مَنْ أَنْكَرَنِي فَلَيَسْ مِنِّي وَسَبِيلُهُ سَبِيلُ ابْنِ
نُوحٍ.^۳

هر کس مرا انکار کند از من نیست و راه او راه پسر نوح است!

۱. کمال الدین، ص ۴۸۵.

۲. غیبت نعمانی، ص ۲۸۱، ح ۶۷.

۳. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۴.

بوسیله من بلا دفع می شود

۶- امام مهدی (عج): **أَنَا خَاتِمُ الْأُوصِيَاءِ وَبِي يَدْفَعُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ^۱
الْبَلَاءَ عَنْ أَهْلِي وَشِيعَتِي.**

من آخرين جانشين پیامبر هستم و هم بوسیله من است که خدای
عزوجل، بلا را از خاندان و شیعیانم دور می سازد.

هنگام ظهور حق آشکار می شود

۷- امام مهدی (عج): **إِذَا أَذِنَ اللَّهُ لَنَا فِي الْقَوْلِ ظَهَرَ الْحَقُّ وَ
اضْمَحَلَّ الْبَاطِلُ وَالْخُسْرُ عَنْكُمْ.^۲**

در توقیعی از حضرت قائم (عج) وارد شده است:

هنگامی که خداوند به ما اجازه سخن را بدهد، حق آشکار می شود و
باطن از میان می روید و کار شما سامان می پذیرد.

نشانه ظهور

۸- امام مهدی (عج): **عَلَامَةً ظَهُورٍ امْرِيْ كَثْرَةُ الْهَرْجِ وَالْمَرْجِ
وَالْفِتَنِ.^۳**

۱. منتخب الاثر، ص ۳۶۰.

۲. غیبت، شیخ طوسی، ص ۱۷۶.

۳. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۲۰.

نشانه ظهر من: بسیاری هرج و مرج و آشوب هاست.

تعیین وقت ظهر نکنید

۹- امام زمان(عج) در یکی از توقیعات خود: وَ أَمَّا ظُهُورُ الْفَرَجِ

فَإِنَّهُ إِلَى اللَّهِ وَكَذِبَ الْوَقَّاتُونَ.^۱

و اما ظهر فرج و گشایش، مربوط به خداست و تعیین‌کنندگان وقت،

دروغ می‌گویند.

دعا برای فرج

۱۰- امام زمان(عج): أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ، فَإِنَّ ذَلِكَ

فَرْجُكُمْ.^۲

برای تعجیل فرج، بسیار دعا کنید، زیرا که آن فرج و گشایش
شماست.

(یعنی موجب گشایش در کارهای شما خواهد شد، یا خود زمینه فرج

را فراهم خواهد کرد).

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۱.

۲. کتاب الدین، ص ۴۸۵.

اثر امام در غیبت

۱۱- امام مهدی(عج): وَأَمَا وَجْهُ الْإِنْتِفَاعِ بِي فِي غَيْبِي
فَكَالْإِنْتِفَاعِ بِالشَّمْسِ إِذَا غَيَّبَتْهَا مِنَ الْأَبْصَارِ السَّخَابِ.^۱

و اما چگونگی بهرهوری مردم از من در دوران غیبتم همانند بهرهوری آنان از خورشید است، آن هنگام که ابرها آن را از دیدگاه پنهان کرده باشند.

عنایت به دوستداران

۱۲- امام مهدی(عج): لَوْلَا مَا عِنْدَنَا مِنْ مَحَبَّةٍ صَلَاحِكُمْ وَ
رَحْمَتِكُمْ وَالإِشْفَاقِ عَلَيْكُمْ لَكُنَا عَنْ مُخَاطَبَتِكُمْ فِي شُغْلٍ.^۲

اگر محبت شما را نداشتیم و صلاحتان را نمی دیدیم و به خاطر ترحم و شفقت بر شما نبود، گفتگو با شما را ترک می کردیم.

دوستی ما، راه درست

۱۳- امام مهدی(عج): وَ لَا تَمْيِلُوا عَنِ الْيَمِينِ وَ تَسْعِدُوا إِلَى
الْيَسَارِ وَاجْعَلُوا قَضَدَكُمْ إِلَيْنَا بِالْمَوَدَّةِ عَلَى الشُّنَّةِ الواضِحةِ.^۳

۱. احتجاج، ج ۳، ص ۳۲۳؛ گل واشجار پاکان، ص ۴۲۳.

۲. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۹.

۳. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۹.

از راه راست به چپ منحرف نشويد و مقصد خود را دوستي ما
براساس راهی که روشن است به طرف ما قرار دهيد.

وظيفه ما، هدايت شماست

۱۴- امام مهدی(عج): فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَسَلِّمُوا لَنَا، وَرَدُّوا لِامْرِ الرَّبِّ
فَعَلَيْنَا إِلَّا صَدَارٌ.^۱

از خدا بترسيد، و تسلیم ما شوید، و کارها را به ما بسپارید، پس بر
ماست که شما را از سرچشمه سیراب برگردانیم.

آگاهی به امور شیعیان

۱۵- فَإِنَّا نُخِطُ عِلْمًا بِأَنْبَائِكُمْ وَلَا يُغُرِّبُ عَنْ أَشَائِرِهِ مِنْ أَخْبَارِكُمْ.^۲

در توقيع حضرت قایم(عج) به شیخ مفید آمده است:

ما به اخبار مربوط به شما کاملاً آگاه بوده و چیزی از مطالب پیرامون
شما بر ما پوشیده نیست.

منتقم واقعی

۱۶- أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَالْمُنتَقِمُ مِنْ أَعْدَائِهِ.^۳

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۹.

۲. احتجاج، طبرسی، ج ۲، ص ۳۲۲؛ بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۹.

۳. الزام الناصب، ج ۱، ص ۲۵۲.

من باز مانده (حجت‌های) خدا در زمینم و انتقام گیرنده از دشمنانش.

وظیفه شیعه در زمان غیبت

۱۷- فَلِيَعْمَلْ كُلُّ امْرِءٍ مِنْكُمْ مَا يَفْرُبُ بِهِ مِنْ مَحِبَّتِنَا وَ يَتَجَبَّبُ مَا

يُدْنِيهِ مِنْ كَرَاهِتِنَا وَ سَخَطِنَا...^۱

هر یک از شما باید به آنچه که او را به محبت ما نزدیک می‌سازد عمل نماید، و از نزدیکی به آنچه که مورد پسند ما نیست و ما از خشمناک می‌سازد دوری جوید.

یوسف زهراء از منظر چهارده معصوم

یادداشت‌ها

یادداشت ۱

* شناسنامه مختصر امام دوازدهم(عج)

۱- ولادت:

۱- ساعت: شب جمعه (موقع طلوع فجر)

۲- روز: ۱۵ شعبان (بقولی ۸ شعبان یا ۳ شعبان)

۳- ایام هفته: (روز جمعه یا شب جمعه)^۱

۴- ماه: شعبان

۵- سال: ۲۵۵ (یا ۲۵۶ یا ۲۵۸) هـ

۶- مکان: سامراء

۷- نام: محمد (هم نام پیامبر ﷺ)

۸- لقب: (القاب او زیاد است)، مهدی، صاحب الزمان، حجه الله،

منتظر، قائم، خلف صالح، ابا صالح، ولی عصر، غریم، ماء معین.

۹- کنیه: ابوالقاسم (هم کنیه پیامبر ﷺ)، ابو عبدالله.

۱. منتهی الامال، ج ۲، ص ۷۴۹.

- ۵- نام پدر: امام حسن عسگری علیه السلام.
- ۶- نام مادر: نرجس (ملیکه) فرزند یشوعا ابن قیصر، پادشاه روم) از فرزندان شمعون بن صفا که وصی حضرت عیسیٰ علیه السلام بوده.
- ۷- منصب امامت: در ۵ سالگی (بقولی در ۴ سالگی) بعد از شهادت امام حسن عسگری در ریع الاول سال ۲۶۰ هـ. ق (بقولی ۴ سال و ۵ ماه و ۷ روز)
- ۸- خلفای معاصر او ولادت تا غیبت کبری:

  - ۱- مهتدی (۲۵۵ هـ. ق)
  - ۲- معتمد (۲۵۶ هـ. ق)
  - ۳- معتقد (۲۷۹ هـ. ق)
  - ۴- مكتفی (۲۸۹ هـ. ق)
  - ۵- مقتدر (۲۹۵ هـ. ق)
  - ۶- قاهر (۳۲۰ هـ. ق)
  - ۷- راضی (۳۲۲ هـ. ق)
  - ۸- متقی (۳۲۹ هـ. ق)

- ۹- خلفای غیبت کبری: (از متقی تا پایان خلفای عباسی یعنی مستعصم) و خلفای بعد از آن تاکنون.^۱

۱. تسمه منتهی.

- ۱- تاریخ شهادت: او زنده است.
و تاریخ شهادت و نحوه شهادت، و قاتل و مرقد و مسافرتها و زنان و اولاد و مدت امامت و مدت عمر را خدا می‌داند.
- ۲- مدت غیبت صغیری: تقریباً ۷۰ سال (از سال ۲۶۰ هـ ق تا ۳۲۹ هـ ق) (یا ۶۹ سال و ۶ ماه و ۱۵ روز)
- ۳- نواب خاص (در زمان غیبت صغیری)
  - ۱- عثمان بن سعید عمری (۵ سال)
  - ۲- محمد بن عثمان عمری (۴۰ سال)
  - ۳- حسین بن روح نوبختی (۲۱ سال)
  - ۴- علی بن محمد سمری (یاسیمری) (۳ سال)
- ۴- غیبت کبری: از سال ۳۲۹ هـ ق غیبت کبری شروع شد و نائب خاصی برای خود قرار نداده، بلکه نواب عام قرار داده است و این غیبت تا وقتی که مشیت الهی باشد، ادامه دارد.
- ۵- محل غیبت: سامراء
- ۶- نقش انگشت: انا حجۃ اللہ.
- ۷- وظائف شیعه نسبت به امام زمان (عج)
  - ۱- معموم و مهموم بودن بخاطر غیبت امام (عج).
  - ۲- انتظار فرج،

- ۳- دعا برای حفظ امام،
- ۴- صدقه دادن برای سلامتی امام(عج)
- ۵- حج بجا آوردن به نیابت امام (عج)،
- ۶- احترام هنگام گفتن لقب آن حضرت،
- ۷- توسل به حضرت در هنگام شدائند و مشکلات،
- ۸- معرفت و شناخت او و ...

● ۹- سخنان امام دوازدهم (عج):

۱- أَنَا الَّذِي أَمْلأَهُمْ هَا عَدْلًا كَمَا مُلِأْتُ جَوَارًا.^۱

منم که زمین را از عدالت پر کنم. همانگونه که از ستم آکنده باشد.

۲- وَ أَمَّا ظُهُورُ الْفَرَجِ فَإِنَّهُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى ذِكْرُهُ وَكَذِبُ الْوَقَاتُونَ.^۲

و اما ظهور فرج، پس بسته به اراده خدای متعالی است، و کسانی که زمانی، برای ظهور تعیین کنند دروغگویند.

۳- وَ أَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ، فَأَرْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاةِ حَدِيثِهَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ.^۳

و اما در رویدادهای تازه پس براویان حدیث ما (علماء و مراجع)

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۳۴۶.

۲. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۳.

۳. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۵۴.

رجوع کنید که آنها حجت من بر شما و من حجت خدا بر آنهايم.

٤- طَلَبُ الْمَعَارِفِ مِنْ غَيْرِ طَرِيقِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ مُشَارِقُ
لِإِنْكَارِنَا.^۱

جستجوی معارف جز از راه ما خاندان پیغمبر برابر با انکار ما خواهد

بود.

٥- إِنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو مِنْ حُجَّةٍ إِمَّا ظَاهِرًا وَ إِمَّا مَغْمُورًا.^۲

همانا زمین از حجت خدا، خواه آشکار یا پنهان باشد، خالی نمی‌ماند.

٦- مَا أَرْغَمَ أَنفَ الشَّيْطَانِ بِشَيْءٍ أَفْضَلُ مِنَ الصَّلَاةِ فَصَلِّهَا.^۳

هیچ چیز بمانند نماز بینی شیطان را بخاک نمی‌ساید، پس نماز بگذار.

٧- من توقيع الحجة علیه السلام الى الشيخ المفید:

فَإِنَا نُخْبِطُ عِلْمًا بِإِنْبَائِكُمْ وَ لَا يَعْزُبُ عَنَّا شَيْءٌ مِنْ أَخْبَارِكُمْ.^۴

در توقيع حضرت حجت(عج) به شیخ مفید آمده است:

ما به اخبار مربوط به شما کاملاً آگاه بوده و چیزی از مطالب پیرامون

شما بر ما پوشیده نیست.

٨- أَبَيْ أَبُو مُحَمَّدٍ عَهْدَ إِلَيَّ أَنْ لَا أُجَاوِرَ قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ

۱. صحیفة‌المهدی، ص ۳۳۴.

۲. کمال‌الدین، ج ۲، ص ۵۱۱.

۳. کمال‌الدین، ج ۲، ص .

۴. احتجاج، طبرسی، ج ۲، ص ۳۲۲-۳۲۴.

وَ لَعْنَهُمْ وَ لَهُمُ الْخِزْنَى فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ...^۱

پدرم ابو محمد (عسکری علیہ السلام) با من پیمان بست که از مجاورت گروهی که خدا بر آنان خشم گرفته و از رحمت خود به دورشان کرده دوری جویم و اینان در دنیا و آخرت خوارند و عذابی دردناک را در انتظار دارند.

۹- إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَخْلُقِ الْخُلُقَ عَبْثًا وَ لَا أَهْمَلَهُمْ سُدَىً.^۲

همانا خدای متعال مردم را بیهود نیافریده و درباره آنان اهمال و کوتاهی نورزیده و رهایشان نکرده است.

یادداشت ۲

* انتظار واقعی

۱- انتظار دو گونه است.

الف - انتظار خام و بی مسؤولیت (مخرب)

ب - انتظار پخته و مسؤولانه (سازنده)

- انتظار مُخَرَّب - تنها به دعا و جشن و شب شعر و

سخنرانی اکتفا می شود.

- انتظار سازنده - موجب تلاش پی گیر انقلابی گردد و

۱. غیبت، شیخ طوسی، ص ۱۶۱.

۲. غیبت، شیخ طوسی، ص ۱۷۴.

دارای شرایطی است که با لقلقه زبان تحصیل نمی‌شود.

۲- امید و آمادگی برای آینده بهتر است.

۳- بنابراین دو بخش دارد

الف- نابودی وضع موجود

ب- جایگزینی وضع مطلوب

۴- در انتظار آینده‌نگری و تلاش برای دگرگونی و انقلاب می‌باشد.

یادداشت ۳

* چرا امام زمان غایب است

۱- آزمایش مردم

موسى بن جعفر علیه السلام: هنگامی که پنجمین فرزندم غایب شد. مواظب دین خود باشید تا کسی شما را از آن خارج نکند.

برای صاحب این امر غیبیتی خواهد بود که گروهی از عقیده‌مندان به او از اعتقادشان دست بر می‌دارند و این غیبت آزمونی است که خدا با آن بندگانش را می‌آزماید.^۱

۲- محفوظ ماندن آن حضرت از کشته شدن

زراره از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که فرمود: برای قائم پیش از

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۱۳.

۱۱۲

ظهور غیبی است. عرض کردم چرا؟ فرمود: برای در امان ماندن از کشته شدن و این غیبت ادامه دارد تا زمینه ظهور و غلبه او بر حکومت ستمگران و مستبدان فراهم آید.^۱

۳- نبودن بیعت هیچکس بر او امام صادق علیه السلام؛ چون قائم قیام کند، هیچ کس بر او بیعتی ندارد.^۲

یادداشت ۴

* ابعاد و اهداف نظام سیاسی قائم

۱- توسعه اقتصاد، عمرانی، بهداشتی، رفاهی، تولید و توزیع و مصرف و زیست محیطی و (توسعة مادی، تکنولوژی و فناوری).

فَلَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ خَرَابٌ إِلَّا عَمَرَ.^۳

تُسَعَ أُمَّتِي فِي زَمِنِ الْمَهْدِيِّ نَعْمَةً لَمْ يَنْعَمُوا مِثْلَهَا قَطُّ.^۴

امت من در زمان مهدی آنگونه متنعم می‌گردند که هرگز همانند آن برخوردار نشده‌اند.

۲- تعادل سیاسی، اداری، سازمانی، مدیریتی، امنیتی و اطلاعاتی، نظامی و انتظامی، حقوق و قضایی.

۱. منتخب‌الاثر، ص ۲۶۹.

۲. اثبات‌الهداة، ج ۶، ص ۴۳۶.

۳. اعلام‌الوری، ص ۴۳۳.

۴. عقد‌الدرر، ص ۱۷۰.

يَمْلأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا. إِذَا قَامَ
مَهْدِيُّنَا أَهْلُ الْبَيْتِ، قَسَمَ بِالسَّوْيِّةِ وَعَدَلَ فِي الرَّعِيَّةِ.

... ثروت را به صورت متساوی تقسیم کرد و عدالت را در میان مردم

اجراء می‌کند.

حَكْمٌ بِحُكْمِ دَاوُد - امام صادق علیه السلام بسان داود حکم و قضاؤت

می‌کند.^۱

يَقُومَ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ وَالْعَدْلِ.^۲

امام صادق علیه السلام : قائم براساس حق و عدالت قیام کرده و حق و عدالت

را ادا می‌سازد.

۳- تعالی فرهنگی، مذهبی معنوی، اخلاقی، انسانی، ارزشی (معماری،

معنوی، علمی و اطلاع رسانی)

يَذَهَبُ الرِّبَا وَ الزِّنَا وَ شُرْبُ الْخَمْرِ وَ الرِّزْيَا، يُفْيِلُ النَّاسُ عَلَى

الْعِبَادَةِ وَالْمُشْرُوعِ الدِّينَيِّ وَالصَّلَاةِ الْجَمَاعَاتِ.^۳

- ربا و روابط نامشروع، مستنی، خود نمائی از میان رفته و مردم به

عبادت روی می‌آورند، دین رونق گرفته و نمازهای جماعت اقامه

می‌گردد.

۱. اثبات الهداة، ج ۳، ص ۴۴۷.

۲. غيبة نعمانی، ص ۲۷۴.

۳. عقد الدرر، ص ۱۵۹.

امام باقر علیہ السلام: يُوْتُونَ الْحِكْمَةُ فِي زَمَانِهِ، حَتَّىٰ أَنَّ الْمَرْأَةَ لَتَقْضِي
فِي بَيْتِهَا بِكِتَابِ اللَّهِ سُنَّةً وَرَسُولِهِ.

در زمان او به همه حکمت داده می شود تا جائی که زن در
خانه خویش با کتاب خدا و سنت پیامبر علیہ السلام قضاوت می کند.

امام صادق علیہ السلام: الْعِلْمُ سَبْعَةٌ وَعَشْرُونَ حُرْفًا..

۲۵ حرف از ۲۷ حرف علم، تولید و میان عموم مردم انتشار می یابد.

امام باقر علیہ السلام فجمع بها عقولهم و كملت به احلامهم.^۱
وقتی قائم قیام کند، خداوند ... عقل‌های مردم را کامل می کند.

یادداشت ۵

* ویژگی‌های حکومت جهانی موعود

۱- عدالت گسترشی

۲- توسعه یافتنگی

۳- معنویت جویی

۴- صلح و آرامش

۵- رضایت مندی

۶- نعمت و برکت

۷- فرمانبرداری

۱. منتخب‌الاثر، ص ۴۸۳... آثار الصادقین، ج ۲۹، ص ۱۷۷.

۱- عدالت گستری

ابو سعید خدری (اہل سنت) از پیامبر ﷺ نقل می‌کند:

... شما را به ظهور مهدی بشارت می‌دهم... که زمین را پر از عدالت می‌کند، همانگونه که از جور و ستم پر شده است.

ساکنان آسمانها و زمین از او راضی می‌شوند و اموال و ثروت‌ها را بطور صحیح تقسیم می‌کنند.

کسی پرسید: معنا تقسیم صحیح ثروت چیست؟

فرمود: به طور مساوی در میان مردم و سپس فرمود: و دل‌های پیروان محمد را از بی‌نیازی پر می‌کند و عدالت‌ش همه را فرا می‌گیرد.^۱

۲- توسعه یافتنگی

امام صادق علیه السلام: علم و دانش بیست و هفت حرف است همه آن چه پیامران الهی برای مردم آورده‌اند، دو حرف بیش نبود و مردم تاکنون جزء آن دو حرف را نشناخته‌اند.

اما هنگامی که قائم ما قیام کند بیست و پنج حرف دیگر را در میان مردم آشکار و منتشر می‌سازد.

۱. مسند احمد بن حنبل، ج ۳، ص ۳۷.

و این دو حرف موجود را هم به آن ضمیمه می‌کند تا بیست و هفت حرف کامل شود.^۱

۳- معنویت جویی

رجال لَا يَنْامُونَ اللَّيْلَ لَهُمْ دَوْيٌ فِي صَلَاتِهِمْ كَذَوْيُ النَّحْلِ
يَبِيِّنُونَ قِيَامًا عَلَىٰ أَطْرَافِهِمْ.^۲

مردانی که شب‌ها نمی‌خوابند، در نمازشان مانند صدای زنبوران عسل در کندو زمزمه و تضرع می‌کنند، شب را تا صبح در همه حال به قیام (عبادت) سپری می‌کنند.

۴- نعمت و برکت

امام صادق علیه السلام: يَتَمَسَّحُونَ بِسَرْجِ الْإِمَامِ تَطْلُبُونَ بِذُكْرِ الْبَرَكَةِ
يُحَقُّونَ بِهِ.^۳

به زین اسب امام، دست می‌سایند تا برکت یابند.

۵- صلح و آرامش

(امنیت، شرط توسعه و لازمه پرداختن به معنویت)

۱. بخارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶.

۲. بخارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷.

۳. بخارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷.

امام علی علیه السلام: حتی تمشی المرأة بين العراق إلى الشام لا تُضع
قدميها إلا على التّبات وَ عَلَى رَأْسِهَا زِينَتْهَا لَا يُهِيجُهَا سَبْعُ
وَلَا تُخَافُهُ.^۱

راهاها (امن می شود چندان که) زن از عراق تا شام برود و پای خود را
جز بر روی گیاه نگذارد.

جو اهراتش را بر سر ش بگذارد، هیچ درندہای او را به ترس نیفکند و
او نیز از هیچ درندہای نترسد.

۶- فرمانبرداری

وَ يَقُولُهُ بِأَنْفُسِهِمْ فِي الْحُرُوبِ وَ يَكُونُهُ مَا يُرِيدُ مِنْهُمْ.^۲

با جانشان امام را در جنگ‌ها یاری می‌کنند و هر دستوری به ایشان
بدهد، انجامش می‌دهند.

۱. منتخب الاثر، ص ۴۷۴.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷.

یوسف زهرا

به اشک دیده حیدر، بیا ای یوسف زهرا
به حق غربت حیدر، بیا ای یوسف زهرا
به حق جد مظلومت، به زهرا، مام معصومت
به آن محزون غمپرور، بیا ای یوسف زهرا
به دست بسته حیدر، به خون سینه مادر
میان آتش آن در، بیا ای یوسف زهرا
به سوز ناله محسن، که پشت غربت آن در
فتاده بین خاکستر، بیا ای یوسف زهرا
به آن زخمی شده بازو، به خون رفته از پهلو
به اشک خونی بستر، بیا ای یوسف زهرا
به اشک دیده زینب، که می خواند نماز شب
کنار بستر مادر، بیا ای یوسف زهرا
[۱۱۸] به آن یاس چو نیلوفر، به حق غربت مادر
که رو بگرفته از شوهر، بیا ای یوسف زهرا

فهرست منابع

- ۱- قرآن کریم.
- ۲- نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، پارسایان، قم، ۱۳۷۹.
- ۳- منتهی الامال، ثقه المحدثین مرحوم شیخ عباس قمی، مؤسسه انتشارات هجرت، قم، ۱۳۷۲.
- ۴- تتمة المنتهي، ثقه المحدثین مرحوم شیخ عباس قمی، داوری، قم.
- ۵- آثار الصادقین، حاج شیخ صادق احسانبخش، نشر صادقین، رشت، ۱۳۷۶.
- ۶- ارشاد مفید، شیخ مفید، مؤسسه الاعلمی، بیروت، ۱۳۹۹ق.
- ۷- اصول کافی، شیخ کلینی، ترجمه آیة الله کمره‌ای، اسوه، تهران، ۱۳۷۵.
- ۸- منتخب الاثر، آیة الله صادقی گلپایگانی، مؤسسه حضرت معصومه، قم، ۱۴۲۱ق.
- ۹- نجم الثاقب، میرزا حسین طبرسی نوری، آستانه مقدس صاحب الزمان(عج)، قم ۱۴۱۲ق.

۱۲۰

- ۱۰- بحار الأنوار، علامه محمد باقر مجلسی، مؤسسه الوفاء، بيروت، ۱۴۰۳ق.
- ۱۱- غرر الحكم و درر الحكم، عبدالواحد آمدی ترجمه محمد علی انصاری، مؤسسه دراالكتاب، تهران.
- ۱۲- کمال الدین، شیخ صدوق، کتابفروشی اسلامیه، تهران، ۱۳۷۵.
- ۱۳- کنز العمال، علامه هندی، مؤسسه الرساله، بيروت، ۱۳۰۵ق.
- ۱۴- میزان الحکمه، محمد محمدی ری شهری، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، ۱۳۷۱.
- ۱۵- الملائم، شیخ محمدحسین همدانی طاوئی، کتابخانه صدر، تهران.
- ۱۶- چهل سخن، سید محمدحسین حجازی، فجر، تهران، ۱۳۵۵.
- ۱۷- تحف العقول، ابن شعبة حرانی، انتشارات علمیه الاسلامیه، تهران.
- ۱۸- احتجاج، ابو منصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی، انتشارات اسوه، ۱۴۱۳ق.